№ 165. WOENSDAG 13 JULIJ. A° 1859.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

De Abonnementsprijs is *f* 24 's jaars of *f* 6 per drie maanden franco per post door het geheele Rijk.
Behalve aan het Bureau der Courant kan men zich bij alle Boekhandelaren en Postkantoren abonneren.
Enkele Nommers 10 Cents.

Bureau: Hoogstraat Wijk 10, №. 77.

Geboorte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels . . *f* 1.—
Iedere regel meer 0.20
Andere Advertentien per regel 0.20
Groote letters naar plaatsruimte. — Bij iedere Advertentie 45 Cents voor zegelregt en 1 Exemplaar der Courant.

Bij deze Courant behoort een
BIJBLAD.

BERIGT.

Dagelijks, uitgenomen des Zondags, *des avonds ten negen ure* aan het Bureau der Courant à 10 Cents verkrijgbaar eene ***AVOND-EDITIE.***

Bij het ontvangen van belangrijke telegrafische tijdingen worden bovendien terstond **Buitengewone Bulletins** à 10 Cents verkrijgbaar gesteld.

Onze geachte lezers behoeven niet te vreezen, dat wij het hun met talrijke beschouwingen over de menigvuldige adressen en vertoogen, waartoe de spoorweg-zaak thans op nieuw aanleiding geeft, lastig zullen maken. Maar waar beweringen worden vooropgezet en aangedrongen, zóó tastbaar onjuist, ongerijmd, en met de waarheid strijdig, als in het adres, door de Provinciale Staten van Noord-Holland dezer dagen aan den Koning gerigt; waar dat geschiedt door een ligchaam, zoo hoog geplaatst als de Statenvergadering eener Provincie, daar meenen wij niet te mogen zwijgen.

De Provinciale Staten van Noord-Holland hebben een adres ingediend, dat onder anderen in zijn geheel te vinden is in een Bijvoegsel tot het Handelsblad van 9 Julij en in de Haarlemsche Courant van den 10den. Terwijl wij de lectuur daarvan aan onze lezers aanbevelen, willen wij vlugtig den inhoud nagaan.

De Staten meenen de aandacht des Konings te moeten vestigen op de *buitengewone achterstelling*, die de provincie Noord-Holland bij den voorgenomen aanleg zoowel van den Noorder- als van den Zuiderspoorweg schijnt te zullen ondervinden; niettegenstaande Noord-Holland eene der gewigtigste provinciën is, vooral ook met het oog op de opbrengst der belastingen, ontvangt dat gewest geene verbeteringen voor zijne spoorweg-communicatiën, terwijl het aan „andere gewesten en handelsplaatsen, aldaar „gelegen, eene zoodanige volledige spoorweg-ge„meenschap met het buitenland in verschillende „rigtingen ziet verzekerd, dat men, zonder zich aan „overdrevene bezorgdheid over te geven, mag onder„stellen, dat meer dan één tak van handelsverkeer, „thans nog aan de handelsplaatsen dezer provincie „eigen, zich naar andere, door de nieuwe spoor„wegen beter gesitueerde oorden zal verplaatsen."

Wij moeten opmerken dat Noord-Holland die *buitengewone achterstelling*, indien zij bestaat, enkel en alleen te wijten heeft aan de natuur der dingen: of is het misschien de schuld der Regering of der concessionarissen voor de spoorwegen, dat Noord-Holland ligt aan den noord-westelijken uithoek van ons land, en voor het grootste gedeelte door de zee wordt omgeven? Is het de schuld van Regering of concessionarissen, dat Amsterdam ligt waar het ligt, en niet eenige uren zuidelijker, in het hart des lands? Is dat het geval, dan wordt het waarlijk tijd, dat de Regering over die onverantwoordelijke handelwijze geïnterpelleerd worde; is dat het geval niet, dan jammere men toch niet langer over een stand van zaken die nu eenmaal de natuurlijke is. Wat de vrees voor verplaatsing van den handel betreft, waarlijk, wij gelooven dat de Heeren Staten zich daaromtrent aan „overdrevene bezorgdheid" overgeven.

De Noorder-spoorweg, en ziedaar de eerste grief, zal de provincie Noord-Holland niet langs den kortsten weg met Overijssel, Drenthe en Groningen verbinden. Wèl moet die grief groot zijn, wanneer wij de Staten hooren verzekeren, dat zelfs de omstandigheid, dat Zuid-Holland „voor een aanmerkelijk „gedeelte in dit euvel deelt", dat zelfs die omstandigheid niet in staat is de smart der Noord-Hollanders te lenigen. Anders stellen de kindertjes zich alligt tevreden over het gemis van een stuk speelgoed, als broertje of zusje het ook maar niet heeft.

Nu wordt de Zuider-spoorweg onder handen genomen. Daaromtrent is de verongelijking, Noord-Holland aangedaan, nog veel „tastbaarder." De Staten toch mogen het „als buiten twijfel stellen, dat „de rigting (van den Zuiderspoorweg) de geheele „provincie Noord-Holland afsluit van alle directe „en zelfstandige gemeenschap, zoowel met de Zuid„Oostelijke deelen des rijks en het daarachter gelegen „buitenland, als met Antwerpen, België en Frank„rijk." Het staat er, het staat er waarlijk. De Zuiderspoorweg zal Noord-Holland afsluiten van alle directe en zelfstandige gemeenschap. Nu beginnen wij pas te begrijpen, wat men eigenlijk zou verlangen. Een spoorweg moet aangelegd worden, van Amsterdam in regte lijn loopende, aan den eenen kant naar de Zuid-oostelijke provinciën, aan den anderen kant naar Antwerpen enz. Dán eerst zal Noord-Holland zich in eene directe en zelfstandige gemeenschap mogen verheugen. Het spreekt van zelf, dat een zoodanige weg langs zoo weinig mogelijk plaatsen zou moeten loopen: anders liep de „gemeen„schap" alligt gevaar, haar „zelfstandigheid" te verliezen.

Door de rigting van den Zuiderspoorweg wordt „de „provincie Noord-Holland voor hare correspondentiën „en relatiën in Zuid-oostelijke en Zuidelijke rigting „naar eenen *dooden achterhoek* verschoven, daar zij „op eenige uren afstands *geplaatst wordt* achter twee „groote zeeplaatsen, aan welke buitendien door „Uwer Majesteits Regering een verbeterde waterweg „naar de zee wordt *gegund*." De Regering gaat toch waarlijk ook wel wat al te ver! Zij neemt de provincie Noord-Holland zoo maar op, *plaatst* haar op de eigendunkelijkste wijze op eenige uren afstands achter twee groote zeeplaatsen, en verschuift haar dusdoende à la Bosco naar een *dooden achterhoek!* Welk een onverantwoordelijke tour de force, waarvan die groote provincie Noord-Holland, die zooveel aan belastingen opbrengt, de dupe is!

Maar in ernst gesproken, welk een opeenstapeling van onjuistheden, om geen harder woord te bezigen, in deze ééne zinsnede uit het adres der Staten! Dat Amsterdam en geheel Noord-Holland noordelijker, en dus van België enz. verder verwijderd liggen dan „twee groote zeeplaatsen" (Rotterdam en Dordrecht), dat *is* nu eenmaal zoo, en daaraan kan geen Regering ter wereld, zelf de Provinciale Staten van Noord-Holland niet, het allerminste of geringste veranderen, tenzij die Staten kans zien, de Regering met gelijke munt te betalen, hun provincie op te nemen, en met haar eenige uren zuidelijker te verhuizen. Amsterdam *ligt* eenige uren noordelijker dan Rotterdam: dat is een feit, over welks gevolgen men moge jammeren, maar dat onveranderlijk *bestaat*. Aan die twee groote zeeplaatsen, waarvan sprake is, wordt „buitendien door de Regering een verbeterde waterweg „naar de zee gegund." Wanneer men dit leest, vraagt men zich af, of de qualificatie van *onjuist* en *ongerijmd* voor zulke beweringen niet te *zacht* is. De Regering heeft ja, de verbetering van dien waterweg doen opnemen, en heeft als hare overtuiging uitgesproken, dat in een niet ver verwijderd tijdstip daartoe zal moeten worden overgegaan, maar wij vragen of zij niet juist in dezelfde, zoo niet grootere mate, haar belangstelling heeft getoond in de ontworpen doorgraving van Holland op zijn smalst, en of dus ook niet aan *de* groote zeeplaats Amsterdam een verbeterde waterweg naar de zee wordt *gegund?* De beoordeeling van een zoodanige insinuatie, als in de aangehaalde zinsnede voorkomt, laten wij met gerustheid aan elk over. Hoe een Vergadering van Provinciale Staten tot het gebruik van zulke middelen wil afdalen, om haar zaak te bepleiten, verklaren wij niet te begrijpen.

Alles ware nog te verontschuldigen, vervolgen de Staten, indien de wegen geheel voor particuliere rekening werden aangelegd: maar het Rijk zal zich ten gevalle dier wegen aanzienlijke opofferingen getroosten, waartoe de provincie Noord-Holland het hare zal moeten opbrengen. En toch worden de belangen dier provincie op den achtergrond geschoven, „en bij omkeering van de gewone regelen der „staatshuishoudkunde, zullen hier niet de belang„rijkste deelen het overwigt behouden, maar dat aan „onevenredig kleinere geschonken worden." Men behoeft waarlijk niet tot de staatshuishoudkunde zijn toevlugt te nemen om te betoogen, dat „de belang„rijkste deelen het overwigt moeten behouden." Maar wij merken op, dat de belangrijkste deelen hier tot *het* belangrijkste deel Noord-Holland schijnen zamen te smelten, hetgeen op zijn minst genomen evenzeer met de gewone regelen der staatshuishoudkunde in strijd is. De Staten schijnen den Noorderspoorweg van Utrecht op Zwolle te willen doen loopen, en beklagen zich dat de thans ontworpen rigting alleen leidt tot voordeel der steden Doesburg en Zutphen. De Staten vergissen zich, indien zij meenen dat de spoorweg volgens de concessie Sloet-Reuchlin langs Doesburg zou loopen: zij vergissen zich zeer; reden waarom wij hun althans een oppervlakkige lectuur dier concessie, met de kaart van ons vaderland naast zich, meenen te moeten aanbevelen. Men ziet het, tot nog toe is op de juistheid der door de Staten vooropgezette beweringen niet bijzonder veel staat te maken. Maar dat daargelaten, de Noorderspoorweg zou dus van Utrecht uitgaande op Zwolle moeten loopen. Het lust ons niet voor de duizendste maal het meer wenschelijke der thans ontworpen rigting aan te toonen. Het ongeradene van het plan, om een spoorweg bij voorkeur door een onbebouwde en onbewoonde streek als de Veluwe te doen loopen springt te zeer in het oog, dan dat daaromtrent bij den onpartijdige twijfel zou kunnen bestaan.

Wij vernemen verder van de Staten, dat door den aanleg der lijn Maarsbergen-Tiel-Breda, in stede der thans ontworpen Zuiderlijn, de provincie Noord-Holland „zou gebaat zijn." Het verwondert ons, dat die provincie er meer belang bij heeft, met Antwerpen, België enz. langs een langeren weg verbonden te zijn dan langs een korteren. Want de weg van Amsterdam over Maarsbergen naar Breda is langer dan die over Rotterdam en Dordrecht; om dat te berekenen, behoeft men geen staatshuishoudkundige te zijn, maar kan men met een middelmatige bedrevenheid in de beginselen der rekenkunst volstaan. Het bezwaar, aan het gebrek van aansluiting te Rotterdam ontleend, komt nu te vervallen door de voorgenomen spoorversmalling op den Hollandschen spoorweg en de daarmede in verband staande verbinding der stations te Rotterdam. Het alternatief is dan ook hier *niet*, „òf dat de geheele provincie „Noord-Holland, of wel de stad Dordrecht moet „worden afgesloten;" en de keuze is niet *onvermijdelijk* „tusschen het wenschelijke om aan de stad Rot„terdam bij hare communicatie met het Zuid-Oosten „des Rijks en België, eenen omweg van eenige mijlen „te besparen, en de noodzakelijkheid om de geheele „provincie Noord-Holland geheel van alle eigene spoor„weg-gemeenschap in die rigting te verwijderen." Neen, de vraag is of men ten gevalle van Noord-Holland, Rotterdam en Dordrecht *kunstmatig* eenige uren verder van België enz. zal verwijderen; de vraag is, of men de lijn Maarsbergen-Tiel-Breda zal leggen, enkel en alleen om *kunstmatig* te weeg te brengen dat de Zuid-Hollandsche steden even ver verwijderd liggen van Breda enz. als de Noord-Hollandsche, en met name Amsterdam; de vraag is, of men dusdoende, met ter zijde stelling van natuurlijke en algemeene belangen, de provincie Noord-Holland een spoorweg-gemeenschap zal verzekeren, die zij als eene „eigene" schijnt te beschouwen. Eene *eigene* gemeenschap, ziedaar blijkens het geheele adres het ideaal der Staten van Noord-Holland. Wanneer de weg loopt over Maarsbergen en Tiel, dan noemen zij het een *eigene* gemeenschap, en wanneer de weg loopt over Rotterdam en Dordrecht, dan noemen zij het *geen* eigene gemeenschap. Zonderlinge onderscheiding voorwaar, die wij voor ons gaarne willen bekennen, niet te kunnen vatten.

Eigene gemeenschap, ziedaar wat de Staten van Noord-Holland voor hun provincie vragen; *eigene* gemeenschap, daarmede staat of valt volgens hen de bloei van hun gewest. En vraagt men nu, wat de Staten van Noord-Holland, wat steden als Amsterdam doen, ten einde die levensquaestie naar wensch beslist te zien? Zij zenden petitiën en adressen, vol roerende jammerklagten en plegtige verzekeringen: maar daarbij blijft het; de welgestelde inwoners van Noord-Holland, „door wie zooveel wordt bijgedragen tot „'s Lands belastingen en inkomsten" — vereenigen zich niet om met inspanning van alle krachten die *eigene* gemeenschap te verkrijgen. Russische spoorwegen vinden aandeelhouders op de Amsterdamsche beurs; de ondersteuning, en bevordering tot nu toe aan de Nederlandsche spoorwegzaak geschonken, bepaalt zich tot klagende adressen. Is het Noord-Holland en Amsterdam ernst met hunne bezwaren, zoo mogen zij het toonen op krachtdadige wijze, zooals zij het, tot hun lof en eer, in andere zaken gedaan hebben, en met de doorgraving van Holland op zijn smalst naar wij hopen op nieuw zullen doen. Maar men wachte geen sympathie voor adressen, zoo vol ongerijmdheden en onwaarheden, zoo overvol van de jalousie de clocher als het laatste.

Geen Zuider-spoorweg, hoe ook aangelegd, is in staat, Noord-Holland naar een *dooden achterhoek* te verschuiven. En mogt eenmaal — hetgeen de Hemel verhoede — een provincie als Noord-Holland met een stad als Amsterdam, tot haar schrik bemerken, dat zij met ter daad tot een dooden achterhoek geworden is, welnu, zij zal het zich zelf en zich zelf alléén, te wijten hebben.

KOLONIEN.

BATAVIA den 24 Mei.
(Per Overlandpost.)
(*Vervolg.*)

Betreffende de krijgsverrigtingen in de Lamatang Ooloe, worden uit berigten, loopende tot 12 april jl., de volgende bijzonderheden ontleend. Bij het in onze handen vallen der doeson Djati bleek het, dat deze tot uiterste verdediging ingerigt was, waaruit zich thans de gerustheid der verdedigers bij onze aanvallen laat verklaren. Dezelve bestond namelijk uit een aantal afzonderlijke blokhuizen, wier omwandingen uit riviersteen en zware boomstammen opgetrokken waren en wijders gevormd werden door den buitenwal en de daaraan leunende, van schietgaten voorziene traversen, terwijl de daken uit bamboes en alang-alang waren zamengesteld. Na een officier met de noodige bezetting te Djati en eene kolonne onder bevel van kapitein Horrman te Salaweh achtergelaten te hebben, keerden de overige troepen naar Lahat terug en werd onmiddellijk een aanvang gemaakt met het slechten dier sterkte, alsmede van Moeara Seban.

Ten einde van dit behaalde voordeel zooveel mogelijk dadelijk partij te trekken rukte eene kolonne sterk 3 officieren, 200 onderofficieren en manschappen, waaraan 1 officier der artillerie met 2 mortieren van 11½ duim, benevens 1 officier van gezondheid met eene ambulance werden toegevoegd, onder bevel van den majoor van den Bergh, op naar Penantean (Pager Goenong) en wijders naar de beide Moelak's, terwijl eene tweede, onder bevel van kapitein Horrman, sterk 3 officieren, 100 onderofficieren en manschappen, waarbij 1 mortier a 13 duim en eene ambulance werden ingedeeld, tegen Tandjong Moelak opereren en Loeboe Sepang bezetten zou. Met de bezetting van laatstgenoemde doeson stelde men zich voor de kolonne in den rug te brengen van eenen moeijelijken doortogt „het Karbouwengat" genaamd, — en dezen zoodoende door den vijand te doen verlaten. Eerstgenoemde kolonne rukte den 7 april van Karang Dalem op, vermeesterde na eenige schermutselingen der voorwacht, de doesons Banda Agong en Kedaton en hield, na wijders nog Batoe Roesah veroverd te hebben, aldaar nachtkwartier. Vernomen hebbende dat de muitelingen voornemens waren Penantean op de nadering onzer troepen te verbranden, werd, uit hoofde dat eene zoodanige verwoesting de onderwerping niet dan benadeelen konde, op voorstel van den controleur van den Bossche, welke de kolonne vergezelde, voorgesteld van den marsch derwaarts af te zien en te trachten van Batoe Roesah uit, het onderwerpen der bevolking bevorderlijk te zijn. Alhoewel zulks bij een klein gedeelte daarvan gelukte, veranderde de stand van zaken evenwel niet noemenswaardig en bleek het al ras, dat ons verblijf in de Pager Goenong de bevolking slechts opruide, weshalve, op grond dat eene operatie onder dergelijke omstandigheden tegen de beide Moelak's niet de gewenschte uitwerking zou hebben, besloten werd naar Lahat terug te keeren, alwaar de kolonne den 10den aankwam.

Na op den 6 april van Lahat afgemarcheerd te zijn en in de doesons Page Batoe en Soekaradja eenige reeds onderworpen muitelingen gevonden te hebben, ontmoette de tweede kolonne tusschen laatstgenoemde plaats en Tandjong Moelak eenige muitelingen, die op de vlugt gedreven werden. Nadat de voorwacht tot aan den oever der Moelak genaderd was, werd plotseling het vuur door den vijand uit twee van aarde en zware boomstammen zamengestelde en met een viertal lillas gewapende batterijen, alsook van den heuvel over de Lamatang geopend. Een goed aangebragt geweervuur en eenige granaatworpen bragten dit vuur spoedig tot zwijgen en deden den vijand de vlugt nemen, waarna onze troepen de Moelak overtrokken en de doeson bezetten, welke nog steeds beschoten werd.

Uit hoofde de Lamatang, tegenover Tandjong Moelak, wegens den hoogen waterstand niet kon overgetrokken worden, maar deze zulks bij Talang Prigi toeliet, werd den 9den derwaarts gemarcheerd om langs dien weg Loeboe Sepang te bereiken, hetwelk dan ook bezet werd en waar reeds een gedeelte der bevolking in onderwerping kwam.

De kapitein Horrman vertrok, ernstig ongesteld, den 10den naar Lahat, na het bevel over de kolonne aan den 1sten luitenant Toméi te hebben overgegeven, welke ingevolge bekomen last een gedeelte der afgebrande doeson bestemde tot het oprigten van een kampement voor 100 man.

BUITENLAND.

PARIJS den 11 Julij.
(*Particuliere Correspondentie.*)

De Moniteur neemt heden de zorg op zich om ons in te lichten nopens de beteekenis der wapenschorsing. Het blijkt thans wel zeker Keizer Napoleon zelf te zijn, die het sluiten van een wapenstilstand heeft uitgelokt, en inderdaad paste het aan den overwinnaar het voorstel te doen. Dit eerste punt, trouwens niet van buitengemeen gewigt, is thans opgehelderd.

Het officiële blad deelt tevens de redenen mede, die den Keizer tot deze handelwijze hebben geleid.

De drie onzijdige Mogendheden, Rusland, Engeland en Pruissen, deden al wat in hun vermogen was om eene bemiddeling te doen aannemen, omtrent welke tusschen de genoemde Kabinetten werd geraadpleegd. Daar de eerste stap tot deze bemiddeling een wapenstilstand moest zijn, heeft de Keizer de pogingen der Mogendheden te gemoet willen komen en besloot hij tot het nemen van het initiatief. Keizer Frans Jozef heeft zich van zijne zijde bereidwillig betoond. Heden moet er te Villafranca eene bijeenkomst van de beide Keizers plaats grijpen.

In het gesprek dat de twee Vorsten zullen voeren ligt de beslissing over het lot der wereld, de oplossing der vraag: zullen wij een algemeenen oorlog aanschouwen, een strijd waarin meer dan één troon tot op zijne grondvesten geschokt zal worden?

De proclamatie welke de Keizer aan zijne soldaten heeft gerigt is dezen morgen in alle straten der hoofdstad verspreid en aangeplakt geworden. De Keizer deelt daarin aan zijne troepen mede, dat hij naar Frankrijk terugkeert, het opperbevel aan den maarschalk Vaillant opdraagt en des gevorderd zal terugkeeren om zich op nieuw aan het hoofd te stellen en hunne gevaren te deelen.

Men verwacht den Keizer hier niet voor donderdag of zaturdag. Waarschijnlijk zal hij als overwinnaar door de geheele bevolking worden ingehaald; men spreekt van commissien en deputatien die gevormd worden om hem geluk te wenschen.

Ziehier eenige bijzonderheden omtrent de omstandigheden waaronder de wapenschorsing is geteekend. Toen Keizer Napoleon door den zoon van den generaal Urban aan Frans Jozef eene wapenschorsing deed voorslaan, vroeg deze acht en veertig uren bedenktijd. Onmiddelijk liet nu de Oostenrijksche kanselarij te Berlijn vragen of Pruissen *al* dan *niet* de zijde van Oostenrijk wilde kiezen. Op deze regtstreeksche opvordering om oogenblikkelijk een besluit te nemen gaf Pruissen een ontkennend antwoord. Keizer Frans Jozef stemde toen in de wapenschorsing en in het houden eener zamenkomst toe.

Wat zeker hoogst zonderling is te vermelden, is dat men in onze officiëele kringen er van spreekt (ik sta u in voor de waarheid van dit berigt) dat Oostenrijk, tot het uiterste gebragt door de hulpeloosheid waaraan het door Pruissen en Engeland wordt overgelaten, het tractaat van Tilsitt wenscht te vernieuwen en zich naauw aan Frankrijk wil aansluiten. Dit verbond zou vijandig zijn tegen Engeland en versterkt worden door de toestemming van Rusland. In de Regeringskringen wordt op dit oogenblik niet zoo zeer tegen Oostenrijk als wel tegen Engeland krijg gevoerd. Deze gezindheid moet volstrekt niet door u worden beschouwd als uit de lucht gegrepen; zij wordt officieel erkend en in het minst niet slechts door mij ondersteld.

De generaal Goyon heeft Rome niet verlaten, zoo als door de bladen van Marseille was medegedeeld. Het is mevrouw Goyon, die te Parijs is aangekomen.

De tijdingen uit Italië zijn in alle opzigten somber. De dooden die het slagveld van Solferino bedekten waren zoo talrijk dat men ze onmogelijk allen dadelijk heeft kunnen begraven. Het bederf dat daardoor is ontstaan heeft de lucht verpest en tot vreeselijke ziekten aanleiding gegeven. Van eene andere zijde heeft zich in Italië eene verheffing van den geest der democratie geopenbaard, die bij Keizer Napoleon een gewigtig nadenken heeft doen ontstaan omtrent het gevaar dat er voor hem in het provoceren der revolutie is gelegen. Hij is door zijne absolutistische politiek gedwongen de revolutie te onderdrukken en zal dus de revolutionnairen, wie hij nooit in het openbaar eenige aanmoediging heeft geschonken, den rug toedraaijen. Kossuth en zijne vrienden, die nooit openlijk door de Fransche Regering zijn begunstigd, zullen thans geheel aan hun lot overgelaten worden. Deze gedragslijn wordt Napoleon III voorgeschreven door de noodzakelijkheid en door zijne positie in Frankrijk. Het moet hem niet veel moeite kosten Keizer Frans Jozef te overtuigen dat hunne belangen als alleenheerschende Souvereinen dezelfde zijn.

— De generaal Dieu, van wien voorbarig was gemeld dat hij ten gevolge van de wonden in den slag van Solferino bekomen was overleden, bevindt zich integendeel aan de betere hand en heeft uit Brescia een eigenhandig schrijven aan zijne betrekkingen gerigt.

— De hitte is in het zuiden van Frankrijk nog steeds schier ondragelijk. Te Marseille komt niemand, ook geen man, op straat zonder een zonnescherm. Te Nimes was de thermometer den 6 julij in de schaduw 38 graden van de honderddeelige schaal. De lucht die men in de straten inademde geleek op die van een fel gestookten oven. De Afrikaansche Sirocco kan niet onaangenamer zijn.

— Het Milanesche dagblad la Gente latina heeft van den Sardinischen gouverneur der provincie Lombardije eene welverdiende waarschuwing ontvangen, wegens een artikel waarin op onvoorwaardelijk goedkeurenden toon wordt gesproken van een schandelijk feit dat eenige dagen vroeger te Milaan had plaats gegrepen. Een deel der bevolking (juist niet het beste of meest beschaafde) had namelijk eenige dagen te voren, om zijne meening ten aanzien van de gegebeurtenissen van Perugia regt aanschouwelijk te kennen te geven, drie aangekleede stroopoppen, den Paus, den kolonel Schmidt, en den dominicaner monnik (door wien aan de troepen de toegang tot de stad werd geopend) voorstellende, langs de straten gevoerd en na velerlei bespotting en beschimping ten aanschouwe der menigte verbrand.

De clericale bladen, ofschoon zij niet anders kunnen dan de waarschuwing aan het blad goedkeuren, ergeren er zich toch aan dat het openbaar gezag de schandelijke demonstratie niet heeft weten te voorkomen.

— In een brief van een officier uit het leger van Italië wordt geschreven dat de soldaten naauwelijks de tijding van den wapenstilstand hadden vernomen of al hunne aandacht en zorg werd gewijd aan de vraag hoe men zich gedurende dien tijd van rust het best zou vermaken. Schouwburgen en bals worden geïmproviseerd of beraamd. Zelfs zijn er die hun werk maken van het opsporen der noodige danseressen. Anderen willen zich toeleggen op het aankweeken van bloemen en groenten op den vruchtbaren Italiaanschen grond; weder anderen organiseren eene geregelde badinrigting aan de Mincio, — kortom allen beijveren zich om te zorgen dat men den rusttijd zoo comfortable mogelijk doorbrenge.

— Het dagblad van Rome deelt in zijn nummer van 5 julij een verhaal mede van het gebeurde te Perugia. Dit verhaal is, naar men verzekert, opgesteld ten gevolge van een naauwkeurig onderzoek, door de bevoegde magt ingesteld, en er blijkt uit hoezeer men de zaken heeft overdreven, zoo als trouwens reeds door het rapport van den kolonel Schmidt was bewezen. Wij behoeven hierbij wel niet aan te merken dat er altijd wel veel duisters in deze zaak zal overblijven. Terwijl le Siècle en andere anti-Katholieke organen de Romeinsche Regering de bevoegdheid zullen ontzeggen regter te zijn in hare eigene zaak, zal l'Univers en al wat de vaan van het ultramontanismus volgt, hen blijven bestrijden met dezelfde of soortgelijke wapenen als wij hen gisteren zagen ter hand nemen.

KEULEN den 11 Julij.

De Prinses van Pruissen heeft de Keizerin Weduwe van Rusland naar Ems vergezeld, om van daar naar Coblenz, waar zij haar verblijf weder gevestigd heeft, terug te keeren.

— De kleine partij der Kreuzzeitung uitgezonderd, heeft de tijding van den wapenstilstand te Berlijn en in geheel Pruissen groote vreugde verwekt, inzonderheid omdat zich de hoop op vrede daarmede paart, ofschoon het nog niet regt duidelijk is op welke voorwaarden die gesloten zal worden, want, terwijl men vrij algemeen oordeelt dat de overwinnaars zich met niets minder dan de geheele afscheiding van Lombardije en Oostenrijk zullen kunnen vergenoegen, stemmen de berigten uit Weenen hierin overeen dat men in de hoogere kringen aldaar nog altijd van het opofferen van Lombardije niets weten wil. In laatstgenoemde hoofdstad loopt het gerucht dat Rusland zich ter gunste der Pruissische bemiddeling verklaard en Vorst Gortschakoff dien ten gevolge zijn ontslag ingediend heeft. Het eerste wordt ook te Berlijn geloofd, het laatste niet, maar wel dat de Russische Regering zich nadere onderhandelingen over de bijzonderheden van het plan heeft voorbehouden en dat genoemde Minister tot dat doel naar Berlijn komen zal.

— Te Munchen heeft de tijding van den wapenstilstand, althans in sommige kringen, een slechten indruk gemaakt. Men hield daar het gerucht dat er reeds over den vrede werd onderhandeld voor het bewijs, „hoe diep men, dank zij de besluiteloosheid en overmatige slimheid van Pruissen, reeds gevallen is." In deze stemming is het natuurlijk dat men het opmarcheren der troepen, dat tegelijk plaats greep, als eene bittere ironie op den loop der gebeurtenissen beschouwde.

— Een nieuw en treurig bewijs hoe de opgewondenheid der laatstverloopen maanden niet alleen de gemoederen, maar ook de hoofden van de Duitschers heeft ontsteld, brengt het berigt dat professor Simrock, de bekende geschied- en oudheidvorscher, in zijne verbeelding het vaderland door Fransche en Russische soldaten overstroomd wanende, om reden van krankzinnigheid naar Stuttgart is vervoerd, waar men hoopt dat een rustig verblijf zijne overspannen verbeelding tot kalmte zal brengen.

— Ten gevolge van den wapenstilstand heeft graaf Rechberg, die den 9 dezer uit het Keizerlijk hoofdkwartier werd terug verwacht, zijne afreis een dag uitgesteld.

— Ook graaf Zedwitz heeft het Oostenrijksch leger te velde verlaten en is op disponibiliteit gesteld. De bevelhebber van het eerste leger, graaf Wimpffen, zou eene andere gewigtige bestemming erlangen en door den luitenant veldmaarschalk von Benedek vervangen worden. Het leger zou gaarne zien dat de eerstgenoemde, die dapper, kundig en in den oorlog gelukkiger dan anderen is, aan de spits daarvan geplaatst werd, naardien de soldaten in hem een tweeden Radetzky vereeren.

— Aangaande het verblijf van den Grootvorst Konstantijn te Konstantinopel verneemt nog eenige nadere bijzonderheden. Bij het laatste diner, door den Sultan in het Keizerlijk paleis aan zijne hooge gasten gegeven, spijzigde de Grootvorstin in een afzonderlijk vertrek met de Sultanes, waarbij twaalf hofdames, die zeer goed Fransch spraken, de dienst verrigtten. Eenige dagen vroeger was de Grootvorstin door de Sultane Moeder tot een maaltijd in den harem uitgenoodigd. Bij de luisterrijke voorstelling in den schouwburg was de Sultan aan de zijde zijner Keizerlijke gasten in zijne loge gezeten, waar de Grootvorstin tusschen hem en haren Gemaal geplaatst was. Vóór hunne afreis schonk de Sultan den Grootvorst de insigniën der Medschidjeh-orde in brillanten en aan de Grootvorstin eene bracelet, met een kostbaren smaragd; waarin de woorden: „tot aandenken" in het Turksch gegraveerd waren.

— Bij de aardbeving welke den 2 junij de stad Erzerum zoo vreeselijk trof zijn, volgens nadere officiële opgaven, 380 menschen omgekomen, 200 gekwetst en 6000 vermist. Van de ongeveer 6000 huizen zijn er 2000 geheel ingestort, 1500 zwaar en 1000 in meerdere of mindere mate beschadigd.

PER TELEGRAAF.

Het teekenen van den vrede

TUSSCHEN

FRANKRIJK EN OOSTENRIJK.

PARIJS den 12 Julij.

Officiële depêche van den Keizer aan de Keizerin.

Valeggio 12 Julij. De vrede is tusschen den Keizer van Oostenrijk en mij geteekend.

De grondslagen van den vrede zijn de volgende:

I. Eene Italiaansche Confederatie onder het voorzitterschap van den Paus.

II. De Keizer van Oostenrijk doet afstand van zijne regten op Lombardije aan Keizer Napoleon, die dezelve aan den Koning van Sardinië overdraagt.

III. De Keizer van Oostenrijk blijft in het bezit van Venetië, maar zulks maakt echter een integrerend deel uit van de Italiaansche Confederatie.

IV. Het uitvaardigen van eene algemeene amnestie.

DRESDEN den 12 Julij.

In een extra-nummer van het Dresdener-Journal wordt uit Verona gemeld dat heden morgen de preliminairen van den vrede door de beide Keizers zijn onderteekend.

BERN den 11 Julij.

In hare zitting van heden heeft de Bondsvergadering den raadsheer Frei-Herosé tot voorzitter der Confederatie voor 1860 verkozen. De heer Knusel is tot vice-president derzelfde Vergadering benoemd en de heer Ziegler op nieuw tot chef van den staf.

VERONA den 11 Julij.

De Keizer van Oostenrijk heeft zich heden ochtend van hier naar Villafranca begeven tot het houden eener zamenkomst met Keizer Napoleon. Z. M. werd vergezeld door de generaals Hess, Grünne, Kellner, Schlitter en Roming.

NAPELS den 10 Julij.

1800 man Zwitsersche troepen, aan welke, in verband met het plaats gehad hebbend oproer, ontslag is verleend en die naar hun Vaderland zullen terugkeeren, zullen met goedkeuring van den Minister van Frankrijk van hier naar Marseille vertrekken.

LONDEN den 12 Julij.

KOFFIJ en SUIKER vast. — RIJST flaauw. — THEE stil, Ord. Congo 15 p. — PEPER en PIMENT stil. — SALPETER flaauwer. — METALEN. Banca Tin 145 a 147 sh. IJzer 52/3. — LIJNOLIE vast, in loco 29 a 29/3. TALK 54, Julij/Sept. 54/9, Oct./Dec. 55. — INDIGO. De geveilde kisten werden verkocht tegen de prijzen in Mei jl. besteed.

LIVERPOOL den 12 Julij.

KATOEN. Heden werden afgedaan 10,000 b. tot onveranderde prijzen.

De Anglo Saxon is alhier uit New-York aangekomen met berigten tot den 1 dezer. WISSEL op Londen onveranderd. — KATOEN met veel vraag, onveranderd. — MEEL en GRANEN kalm. Te New-Orleans werd KATOEN middling genoteerd 11¼ a 11½ c.

ANTWERPEN den 12 Julij.

KOFFIJ en SUIKER stil. — GRANEN. Witte en roode Tarwe ƒ 10½; Rogge ƒ 6.

BERLIJN den 12 Julij.

ROGGE per Julij 33 th.

MADRID den 11 Julij.

Spanje 1½ pc. 32.10; dito 3 pc. 42.20.

PARIJS den 12 Julij.

Frankrijk 3 pc. 70. Crediet Mob. 820. Spanje 1½ pc. 31; dito Binnenl. 3 pc. 41.

LONDEN den 12 Julij.

De 3 pc. Gecons. 96. Spanje 1½ pc. 31½ a ¾; dito Buitenl. 3 pc. 42½ a 43½; dito Cert. 4¼ a 4¾. Mexico 3 pc. 18⅞ Peru 4½ pc. 86. Grenada 17 a 17½; dito Uitgest. 5 a ½. Venezuela Nieuwe 27¾ dito Uitg. 14½ a 15. Illinois Shares 63 a 65. — Na beurstijd werden de Consols verhandeld 96⅛. Mexico 3 pc. 19¼. Spanje 3 pc. 43¼; dito 1½ pc. 32⅛. Alle fondsen zeer vast en rijzende, met geanimeerden handel op de tijding van het sluiten van den vrede.

FRANKFORT den 12 Julij.

Metall. Nation. 59.

ANTWERPEN den 12 Julij.

Spanje 1½ pc. 31¾; dito Binnenl. 3 pc. 41⅜. Metall. 5 pc. 60¼; dito Nation. 5 pc. 63½.

(*Latere Depêche.*)

LONDEN den 12 Julij.

In de zitting van het Hoogerhuis werd heden door lord Wodehouse medegedeeld dat de Keizerin Eugénie van Frankrijk eene heden uit Valeggio des namiddags ten 2 ure afgezondene depêche van den Keizer heeft ontvangen, inhoudende dat de vrede tusschen hem en den Keizer van Oostenrijk was gesloten, en wel op de navolgende grondslagen:

1°. Vestiging van een Italiaansch Statenverbond onder het honorair voorzitterschap van den Paus.

2°. Afstand van Lombardije door den Keizer van Oostenrijk aan Keizer Napoleon, die het op zijne beurt overgeeft aan den Koning van Sardinie.

3°. Behoud van Venetië door Oostenrijk, met bepaling dat het een integrerend deel uitmake van het Italiaansche Statenverbond.

In het Lagerhuis werd door lord John Russell eene gelijkluidende mededeeling gedaan, die nog daarbij voegde dat het verleenen van eene algemeene amnestie is bepaald, en dat Keizer Napoleon voor zich zelf geen de minste uitbreiding van grondgebied heeft bedongen.

Deze mededeelingen werden door het Parlement met luiden bijval begroet.

WEENEN den 12 Julij.

Volgens de Oesterreichische Correspondenz zijn heden morgen te Verona door de beide Keizers de preliminairen van den vrede met Frankrijk geteekend geworden.

TURIJN den 12 Julij.

Officieël Bulletin.

Uit Valeggio is het berigt ontvangen dat de vrede tusschen de Keizers van Oostenrijk en Frankrijk gesloten is.

(In deze depêche worden dezelfde grondslagen van den vrede opgegeven, als reeds in de telegrammen uit Londen en Parijs zijn vermeld).

BOLOGNA den 12 Julij.

Gisteren avond is de heer Massimo d'Azeglio alhier aangekomen en met groote geestdrift door de bevolking ontvangen.

MARSEILLE den 12 Julij.

Men schrijft uit Rome dat Spanje, Portugal en Napels hunne troepen ter beschikking van de Pauselijke Regering hebben aangeboden om de rust in den Kerkelijken Staat te herstellen. De kardinaal Antonelli heeft den Sardinischen Gezant zijne paspoorten willen toezenden, maar is daarvan door andere Kardinalen teruggehouden.

BINNENLAND.

'S GRAVENHAGE den 12 Julij.

De Opper-Ceremoniemeester heeft bekend gemaakt, dat het Hof heden den rouw aanneemt, wegens het overlijden van Z. M. den Koning van Zweden en Noorwegen, voor den tijd van veertien dagen, te weten acht dagen middelbare en acht dagen ligte rouw.

— Bij den Belgischen Gezant heeft heden middag een diner plaats.

— De heer van Eck, die sedert eenige dagen van de zittingen der Tweede Kamer afwezig is gebleven, is ernstig ongesteld ten gevolge van een val, dien hij ongelukkigerwijs gedaan heeft.

— De Commissie voor Statistiek heeft heden hare nieuwe lokalen betrokken.

— De ridder Regazzoni heeft de eer genoten een langdurig onderhoud met Z. K. H. Prins Frederik te hebben. Bijna iederen avond worden door dien heer in besloten kringen voor geneeskundigen en belangstellenden proeven gegeven van zijne verbazende magnetische kracht en de daarmede gepaard gaande verschijnselen. Onderscheidene lijders worden door hem behandeld.

— Heden zal de majoor A. C. Schönstedt, directeur der normaalschietschool, zich naar de legerplaats te Milligen begeven, terwijl de verdere officieren, onderofficieren en manschappen, zooals wij reeds gemeld hebben, aanstaanden donderdag derwaarts zullen vertrekken, ten einde aldaar tot 1 october te kamperen.

— Het aantal manschappen in het kamp te Milligen bedraagt 1000 en die in de legerplaats bij Zeyst te kamperen zal 10,000 man sterk zijn.

— Heden ochtend is alhier nog binnengekomen een detachement miliciens van de ligtingen van 1856 en 1857, van het regement grenadiers en jagers, komende van Zeeland.

— Onder de ambtenaren aan het Departement van Zuidholland is eerstdaags weder eene groote promotie te wachten.

— Heden is door de Regtbank tot 14 dagen gevangenisstraf veroordeeld zekere A. O., als hebbende in den nacht van 18 mei jl. met zijn rijtuig, op den Leydschen straatweg, een hem tegemoetkomend rijtuig door onvoorzigtigheid omver gereden, waardoor een der zich daarin bevindende personen een arm heeft gebroken en een ander bloedende wonden in het aangezigt heeft verkregen.

— Heden viert de heer J. A. Waldeck zijn 27jarig ambtsbediening als commissaris van politie te dezer stede. Men verneemt, dat de leden van den Gemeenteraad, in de heden gehouden zitting met gesloten deuren, besloten hebben, hem onderling, als eene hulde voor zijne verdiensten een prachtig geschenk in zilver aan te bieden.

STATEN-GENERAAL.

In de zitting der Tweede Kamer van heden is voortgezet en ten einde gebragt de behandeling van het wetsontwerp op de loodsdienst voor de zeeschepen. Op art. 3 waren, gelijk wij gisteren mededeelden, drie amendementen voorgesteld. De heer Sander trok het zijne in, dat van den heer Hugenholtz werd *verworpen* met 33 tegen 16, en dat van den heer van Franck met 27 tegen 24 stemmen. Na eene korte onbeteekenende discussie over de overige artikelen werd het geheele wetsontwerp *aangenomen* met 44 tegen 8 stemmen.

Daarna werd in omvraag gebragt het voorstel des Voorzitters, waaromtrent gisteren de stemmen staakten, ten einde de discussie over de wet tot regeling van de politie op de spoorwegen te doen plaats hebben een dag later dan de thans aan de orde gestelde ontwerpen zouden zijn afgehandeld. Bij verwerping zou beslist zijn, dat die discussie *zaturdag* zou aanvangen. Op nieuw staakten de stemmen, hebben zich daarvoor 26 en daartegen mede 26 stemmen verklaard. Volgens het reglement van orde werd het voorstel geacht te zijn verworpen en had dus de Kamer bepaald, dat de beraadslaging op e. k. zaturdag een aanvang nemen zal.

Vervolgens is eene discussie ontstaan over de vraag, of de wet tot bekrachtiging van de concessie over den Noorderspoorweg *thans* in behandeling zou komen. Onderscheidene sprekers voerden daarover het woord, en nadat de Minister van Finantien verklaard had, dat er bij de Regering geene reden bestond om de beslissing over deze zaak te vertragen, werd het voorstel, om *thans* die concessie in behandeling te nemen, *aangenomen* met 31 tegen 21 stemmen. De discussie zal plaats hebben na afloop van de nu reeds aan de orde gestelde onderwerpen, met één vrijen dag tusschen beiden.

De Kamer heeft vervolgens verlof verleend aan den heer van Hoëvell om tot den Minister van Kolonien eenige vragen te rigten betrekkelijk de treurige gebeurtenissen, die in het Rijk van Banjermassing hebben plaats gegrepen. Die vragen zullen gedaan worden na afloop van de behandeling der wet tot goedkeuring der dading met de maatschappij tot indijking der Oosterschelde.

Het wetsontwerp tot het verleenen van pensioenen en onderstand aan loodsen enz. is zonder discussie met 41 tegen 1 stem aangenomen, zijnde die van den heer van Nispen.

De Kamer ging vervolgens over tot de behandeling van het wetsontwerp tot goedkeuring eener overeenkomst tusschen de Regering gesloten en de Maatschappij tot indijking van op- en aanwassen in de Oosterschelde. Dit wetsontwerp, waartegen zich zoovele leden reeds in het voorloopig verslag verzet hadden, werd, na eene korte discussie, waaraan deel namen de heeren van Deinse, Thorbecke en de Minister van Binnenlandsche Zaken, *verworpen* met 40 tegen 11 stemmen.

Morgen ten elf ure zal plaats hebben de interpellatie van den heer van Hoëvell betrekkelijk de ontrustbarende berigten, uit Borneo ontvangen.

Donderdag en vrijdag zal de Tweede Kamer niet vergaderen; zaturdag zal een aanvang gemaakt worden met de behandeling van de politie-wet op de spoorwegen, en na afloop daarvan, met één dag vrij tusschenbeiden, de wet houdende bekrachtiging van de concessie van den Noorder-spoorweg.

(*Wegens plaatsgebrek zijn wij genoodzaakt het opnemen van het uitvoerige verslag dezer zitting tot morgen uit te stellen.*)

Provinciale Staten van Zuidholland.

Zitting van Dingsdag 12 Julij.

In deze zitting is, na de benoeming van de heeren A. van Weel Dz. en mr. P. Loopuyt tot leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, eene langdurige discussie ontstaan over de vraag, of penningmeesters van polders ter zake van bemoeijingen voor eigendommen, buiten de grenzen van dien polder gelegen, eene belooning mogen genieten boven de jaarwedde, hun door het bijzonder polderreglement toegekend. Met 41 tegen 29 stemmen werd beslist, dat in meergemeld geval aan den penningmeester wel degelijk buiten de jaarwedde eene belooning mag worden verstrekt.

Zonder discussie of stemming zijn goedgekeurd de voorstellen van Gedeputeerde Staten 1°, tot wijziging van de bijzondere reglementen voor den polder Hoogeweg en van den Bergpolder, en 2°. tot bepaling der afpaling van eene eendenkooi, tot aanleg waarvan door K. van der Heiden te Lexmond aan den Koning vergunning is gevraagd.

Vervolgens is zonder stemming goedgekeurd het voorstel van Gedeputeerde Staten om eene subsidie uit de provinciale fondsen aan de gemeente Gorinchem uit te keeren, wegens kosten van het in de vaart brengen eener stoomboot in het veer tusschen die gemeente en de Werken te Sleeuwijk.

Daarna is behandeld het reglement voor het Waterschap de Overwaard en aangenomen met 64 tegen 4 stemmen.

Eindelijk zijn zonder discussie of stemming goedgekeurd 1°, het voorstel van Gedeputeerde Staten tot verhooging van de Prov. subsidie tot verbetering der wegen in den Krimpenerwaard, en 2°, de conclusie van het rapport der commissie benoemd bij besluit van 2 november 1858, om op de polders Oud en Nieuw West Frankenland het algemeen polderreglement niet toe te passen.

Morgen ten 10½ ure, behandeling van de verder aan de orde gestelde onderwerpen.

ROTTERDAM den 12 Julij.

De stand des thermometers van Fahrenheit was hier heden morgen ten 8 ure 76, ten 12 ure 84, ten 3 ure 82 en ten 6 ure 81 graden.

Het programma voor de uitvoering der muziek in de Officieren-Societeit, in het Park alhier, op woensdag 13 dezer, des avonds ten half acht ure, luidt als volgt: 1. Parade-Marsch, Vermeulen; 2. Valze sur des motifs du Juif Errant, Halevy; 3, F. Mendelsohn Bartholdy's Festgesang an die Kunstler, door W. Hutschenruyter; 4, Amalia Mazurka, Dunkler; 5, Galop l'Eveillé, Bender; 6, Ouverture Freyschutz, Weber; 7, La Reine du Bal, Valse de Ch. d'Albert; 8, Fantaisie la Traviata, Verdy; 9, la Paix, Marche, Schroeder.

In de zitting der Provinciale Staten van Zuidholland van heden heeft de verkiezing plaats gehad van twee leden voor de Eerste Kamer der Staten-Generaal, in plaats van de aftredenden, de heeren A. van Weel Dz. en mr. P. Loopuyt. De uitslag was dat de heer van Weel is herkozen met 61 van de 70 uitgebragte stemmen. De heeren Schiffer van Bleiswijk, jhr. mr. B. W. van de Poll, mr. G. Groen van Prinsterer, E. W. van Oudheusden, J. F. Hoffman, J. van Vollenhoven en mr. T. D. Gleichmann erlangden ieder eene stem, terwijl 2 blanco biljetten in de bus waren. Ook de heer Loopuyt is met 63 van de 70 uitgebragte stemmen herkozen, hebbende de heeren Groen van Prinsterer, Schiffer van Bleiswijk, J. F. Hoffman, J. W. van Oudheusden en jhr. mr. D. W. van Teylingen van Kamerik ieder eene stem verkregen en zijn 2 blanco biljetten in de bus gevonden.

In andere provinciën is de uitslag der verkiezingen voor de Provinciale Staten als volgt:

Noordholland. Herkozen, de heer F. van der Oudermeulen en gekozen jonkh. C. Hartsen.

Zeeland. Ter vervanging van den heer jhr. mr. M. C. Paspoort van Grijpskerke, die verzocht heeft niet meer in aanmerking te komen, gekozen de heer J. Fransen van de Putte, wonende te Goes, met 20 stemmen.

Gelderland. Herkozen, jonkh. mr. C. E. J. F. van Nispen van Pannerden en jonkh. mr. C. H. baron van Rhemen van Rhemenshuizen.

Overijssel. Gekozen, baron van Heeckeren met 24 stemmen.

Friesland. Herkozen, jonkh. mr. F. J. J. van Eysinga, met 38 van de 45 stemmen.

Groningen. Herkozen de heer mr. J. J. Cremers, met 35 stemmen.

Noordbrabant. In plaats van den heer jhr. mr. M. A. J. van der Beken Pasteel, die voor eene herkieziezing bedankt had, gekozen de heer L. Rysterborgh, hoofdingenieur van den waterstaat, met 38 stemmen.

Een telegrafisch berigt uit Maastricht van heden meldt ons, dat heden morgen door de Provicale Staten van Limburg is overgegaan tot de benoeming van een lid voor de Eerste Kamer der Staten-Generaal, waarbij jhr. mr. F. B. H. Michiels van Kessenich, griffier der Staten, met 23 stemmen is gekozen; 17 stemmen waren uitgebragt op den graaf d'Ansemburg en 4 op den heer P. Regout, het aftredend lid der Kamer.

Z. M. heeft goedgevonden: den majoor P. H. van der Kemp, eerstaanwezend ingenieur te Gorinchem, op zijne aanvrage, ter zake van langdurige dienst, op pensioen te stellen, het bedrag van dat pensioen te bepalen op *f* 1300, en aan hem toe te kennen den rang van luitenant-kolonel; — bij het korps ingenieurs, mineurs en sapeurs te benoemen: tot kapitein van de 3de klasse (naar ouderdom van rang), den 1sten luit. H. L. de Wijs, van het korps, adjudant in de 2de inspectie van fortificatien, en tot 1sten luit. (naar ouderdom van rang), den 2den luit. F. W. Conrad, mede van het korps.

Men verneemt dat door Z. M. tot intendant in de legerplaats te Zeist voor de administratie gedurende den kamptijd aldaar, is benoemd de onder-intendant der 1ste kl. F. C. R. Boers, wien nog toegevoegd is de onder-intendant der 2de kl. M. D. Derks, en dat met de dienst van eerst aanwezend officier van gezonheid in gemelde kamp is belast de officier van gezondheid 1ste kl. dr. M. Stein, van het garnizoen te 's Hage.

Nog vernemen wij dat de 1ste luitenants J. M. A. Huber en L. B. van Derbeek, van den generalen staf, alsmede de 1ste luitenants baron Taets van Amerongen en Musschart, respect. van het reg. grenadiers en jagers en van het 4de regement infanterie, door het Departement van Oorlog aangewezen om den luitenant-kolonel von Motz, behulpzaam te zijn in het in orde brengen van het kamp, voor de aankomst der troepen aldaar op 5 augustus aanstaande, zich bij laatstgenoemden heer in de legerplaats hebben aangemeld.

De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft bekend gemaakt, dat, met den aanvang van een nieuw leerjaar op den 1 september dezesjaars, in 's Rijk-Veeartsenijschool te Utrecht als kweekelingen kunnen worden opgenomen, tegen betaling van *f* 350 's jaars, zij die hun 16de jaar hebben bereikt, doch niet ouder zijn dan 24 jaren en bij examen doen blijken de noodige kennis te bezitten; dat aan hetzelfde examen zijn onderworpen, doch den leeftijd van 18 jaren behooren te hebben bereikt, zij die, tegen betaling van *f* 100 per jaar in de school alleen onderwijs en niet tevens huisvesting en verpleging wenschen te ontvangen, en dat de adspiranten, die tot het examen verlangen te worden toegelaten, zich daartoe vóór den 15 augustus bij den directeur der school moeten aanmelden.

Bij den Minister van Finantien is onder de letters P. D. V., eene som van *f* 9, wegens te weinig betaald successieregt, ten behoeve van het Rijk, ontvangen.

Gisteren avond is door den algemeenen kerkeraad der Ned. Hervormde gemeente te Amsterdam, uit het bevorens gemelde zestal, geformeerd het volgend drietal van predikanten: dd. H. P. Berlage, th. dr., te Zalt-Bommel; E. Laurillard, th. dr., te Leyden, en J. G. Schuuring, te Hoorn. Daaruit is beroepen ds. E. Laurillard.

Het adres van de heeren Reerink c. s. aan den Minister van Binnenl. zaken, luidt als volgt:

Geven met verschuldigden eerbied te kennen:

G. J. Reerink, J. Romein Jr., J. P. Romein en J. S. van der Goot, allen kooplieden, wonende te *Leeuwarden;*

dat zij zich per request dato 28 mei (den 4den junij aangeboden) tot Uwe Excellentie hebben gewend, met eerbiedig verzoek, dat aan hen mogt worden verleend, de concessie voor den aanleg en exploitatie van alle de noord-oostelijke spoorwegen in *Nederland*, zooals in bedoeld request omschreven zijn;

dat zij op den 10den dezer maand een schrijven ontvangen hebben van den heer mr. KRAIJENHOFF VAN DE LEUR te *'s Gravenhage*, ten wiens kantore door adressanten domicilie was gekozen, luidende: „Heden ontvang ik de beschikking van den Minister „van Binnenl. Zaken dato 8 dezer, n.° 135, waarbij „wordt te kennen gegeven, dat, gelet op de concessie „verleend aan de heeren SLOET-REUCHLIN en door „hen aanvaard, voor den aanleg en exploitatie van „een spoorweg van *Arnhem* enz. naar de Duitsche „grenzen, de door UEd. gevraagde concessie niet „kan worden verleend;"

dat de verzoekers van deze Uwe beschikking met verwondering, ja met verbazing hebben kennis genomen, in de eerste plaats, omdat de concessie in Uwe beschikking genoemd, heeren SLOET-REUCHLIN, nog niet door de wetgevende magt is goedgekeurd, en in de tweede plaats, omdat het de verzoekers bijna onmogelijk toeschijnt, dat een tijdsbestek van 4 dagen voldoende is, om over de voordeelen, door hen aangeboden, en hunne soliditeit en ernst der onderneming, de vereischte inlichtingen in te winnen;

dat zij zeer betwijfelen, of de wetgevende magt eene concessie zal goedkeuren, waaraan eene rentegarantie verbonden wordt gedurende 50 jaren, wanneer eene andere aanvrage aanwezig is, welke slechts 30 jaren verlangt, en bovendien geheel en al met de algemeene belangen van ten minste de helft des Rijks overeenstemt, terwijl bovendien de keuze aanwezig is, om eene concessie te verleenen, alleen met eene subsidie en zonder guarantie van renten van het overige kapitaal;

dat de verzoekers verzekerd zijn, de aangevraagde lijnen te kunnen uitvoeren, en aanbieden op den dag der definitieve concessie te deponeren, een waarborgkapitaal van een millioen vijf honderd duizend gulden, en eene maand na dien dag, de maatschappij, overeenkomstig de voorschriften van het Nederlandsche Wetboek van Koophandel, te vestigen en in werking te doen treden, en des noods alsdan de bewijzen over te leggen, dat het gansche kapitaal volteekend is, onverschillig of eene guarantie of eene subsidie zal worden verleend;

dat zij, in vereeniging met hooggeplaatste Pruissische onderdanen, de noodige maatregelen genomen hebben, ter verkrijging van de concessie van af de Nederlandsche grenzen, door het graafschap *Bentheim* naar *Rheine*.

Redenen, waarom adressanten zich refereren aan hunne aanvraag van 28 mei ll., en Uwe Excellentie andermaal dringend verzoeken bij Z. M. onzen geëerbiedigden Koning, de voordragt te doen de verlangde concessie aan hen te verleenen.

Het adres van dezelfde heeren aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal is van den volgenden inhoud:

Den 28 mei 1859 namen ondergeteekenden de vrijheid zich bij verzoekschrift te rigten aan Z. Exc. den Minister van Binnenlandsche Zaken ten einde concessie te erlangen voor den aanleg en exploitatie van spoorwegen in de noordelijke en oostelijke deelen des Rijks, zooals onder bijlage A is omschreven.

Reeds den 10 junij daaraanvolgende ontvingen zij daarop eene afwijzende dispositie, op grond dat reeds zoodanige concessie was verleend aan en aanvaard door de heeren SLOET-REUCHLIN. Intusschen, met betamelijk respect voor de verleende dispositie, meenen de ondergeteekenden dat het belang van den Staat is gelegen *en* in eene spoedige *en* in eene zoo goedkoop mogelijke daarstelling der spoorwegen daarbij bedoeld en nemen daarom de vrijheid, hun hiervan meer gedetailleerd, onder bijlage B, bijgevoegde memorie aan te bieden.

Zooals de Kamer uit al het bovengenoemde, met de bijlagen zal ontwaren, zijn adressanten in staat, op belangrijk voordeelige voorwaarden voor den Staat en de bevolking de noord-oostelijke spoorwegen uit te voeren, onafhankelijk van den tegenwoordigen stand van zaken in Europa.

Tot hun leedwezen schijnt de Regering geene concurrentie te willen, en het is daarom, dat ondergeteekenden de vrijheid nemen zich tot uwe vergadering te wenden, met beleefdelijk verzoek dat de Kamer zich de belangen der noordelijke en oostelijke provincien aantrekke, en bij de Regering zoo mogelijk bevordere.

In dato 27 junij hebben zij zich op nieuw met eene aanvraag tot den Minister gewend, waarvan zij, volgens bijlage C, hier copie bijvoegen.

— Uit Alblasserdam wordt ons dd. 11 dezer het volgende geschreven:

Heden zijn door hoofdingelanden van het waterschap genaamd de Nederwaard, groot 8500 bunders, zegge acht duizend vijfhonderd bunders, benoemd tot voorzitter van het collegie van dagelijksch bestuur, de heer Kors. Hartog, en tot heemraden: de heeren C. A. Rijkee van Alblasserdam, Vas Brandwijk, Arie Slingerland Junior en Arie Eykelenboom Antz.

Waardoor ingevolge art. 103 van het reglement, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 6 januarij 1859, wordt opgeheven: het bestuur van de Graaf en Alblas en het bestuur van het Nieuwe Waterschap, en zijn de leden dier collegien eervol ontslagen, welk bestuur meer dan 500 jaar heeft bestaan, zonder dat er ooit eenige ernstige klagt tegen hetzelve heeft bestaan.

— In de vorige week hebben de kinderen, welke te Delft in het weeshuis der Gereformeerden verpleegd worden, vergezeld van al de beambten en bedienden van het godshuis, een regt heugelijken dag gevierd. Zij hebben namelijk (eerst de meisjes en eenige dagen later de jongens), met rijtuigen het zoogenaamde Westland rondgereden, en werden daarbij op wijn en gebak onthaald. Deze ontspanning hadden zij te danken aan de mildheid van een hunner regenten en regentessen, de heer en mevrouw Metelerkamp, die den 5 dezer hun 25jarig huwelijksfeest mogten vieren, en aan dien voor hen zoo belangrijken dag, ook voor de kinderen aan hunne zorgen toevertrouwd eene aangename herinnering wilden verbinden.

— Onder de belangrijke gewassen die den stadskruidtuin te Amsterdam in dit saizoen versieren, wordt genoemd eene victoria regia. In geene van de botanische inrigtingen hier te Lande waren tot heden proeven met de kweeking van deze merkwaardige waterplant genomen. Thans kan de verbazende ontwikkeling van deze plant ook daar worden waargenomen. In niet meer dan eene halve week bereikt een blad, wanneer het zich op de watervlakte vertoont, den diameter van meer dan *één* Ned. el en de bladen met de verschillende lotusplanten en bloemen een regt fraai geheel. Niet minder wel is de ontwikkeling van de bloemsteng bij eene agave americana (honderdjarige aloë). In het begin der maand was van de bloemsteng nog niets te zien en thans verheft die zich reeds tot eene hoogte van circa 5 Nederlandsche ellen.

— Van Terschelling wordt dd. 8 dezer gemeld: Hoezeer de verkregen resultaten van het nieuwe duikervaartuig en deszelfs toestel op het gezonken wrak van the Lutine nog van weinig beteekenis zijn, is het echter gebleken bij de eergisteren en gisteren daarmede uitgevoerde onderzeesche togten, dat het volkomen beantwoordt aan het doel, dat men er zich van heeft voorgesteld en zelfs de verwachting daarvan heeft overtroffen. De gezagvoerder van de Hollandsche duiker, P. Krul en de duiker J. van der Plas zijn er mede afgedaald en zijn eergisteren gedurende drie en drie kwart uren op den bodem der zee onafgebroken en zonder ophalen van de klok aldaar werkzaam geweest en die werkzaamheid gisteren gedurende zes uren herhaald; de wind woei uit het noordwesten met kalme zee. De klokduikers hebben donderdag en vrijdag geborgen 17 Spaansche matten en 1 guinje, benevens een verroest geweer, een pistool, kogels, eene hoeveelheid roestkorst, koperen hoepels en verdere kleinigheden.

— Men zal zich herinneren de discussien, onlangs in de Tweede Kamer gevoerd over de verhouding van Limburg tot den Duitschen Bond. Thans hebben de Provinciale Staten van dat Hertogdom zich ook deze zaak aangetrokken. In de vergadering van ll. zaturdag is namelijk door den heer Thissen, uit naam der daartoe benoemde commissie, rapport uitgebragt op een voorstel, strekkende tot aanbieding van een adres aan den Koning, ten einde Zr. Ms. Regering pogingen aanwende, om Limburg los te maken van zijne betrekkingen tot den Duitschen Bond. Het ontwerp-adres, door de commissie te dier zake voorgesteld, is bij acclamatie aangenomen.

— Uit Zutphen wordt gemeld dat jonkvrouwe S. barones van Heeckeren van Walien aldaar, is benoemd tot hofdame bij H. M. de Koningin.

— Sedert eenige dagen worden te Almelo wederom paarden doorgevoerd, komende uit het Koninkrijk Hannover. Dit feit trekt bijzonder de aandacht, daar de uitvoer van paarden uit Hannover verboden is.

— De aanvoer van ansjovis is te Harderwijk dit jaar in vergelijking met die van het vorige zeer gering geweest, vooral was dit in de laatste 14 dagen het geval, daar er in dien tijd nog geen 100,000 stuks zijn aangebragt. Evenwel is de kwaliteit uitmuntend.

— Velen zullen zich den schrikkelijken moord, onder de gemeente Berlicum op een jeugdig meisje gepleegd, nog wel herinneren. Thans verneemt men dat de dader van dit treurig feit zich in handen der justitie bevindt: een 22jarig jongeling, welligt door de wroegingen van zijn geweten gedwongen, zou zich zelven als den moordenaar hebben aangegeven.

— Ll. zaturdag had te Winschoten een treurig voorval plaats: Zekere praamschipper J. Bakker was bij het koolzaaddorschen behulpzaam; naauwelijks was hij echter hiermede bezig, of hij werd door een der paarden zoodanig geslagen dat hij ter aarde stortte en kort daarna overleed. Hij laat eene weduwe met vier nog jeugdige kinderen in hoogst behoeftige omstandigheden achter.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 12 Julij.

OVERLEDEN: J. C. Oudshoorn, z., 1 m. — C. Lans, d., 3 m. — A. L. C. P. van der Zwan, z., 1 m. — G. J. Maaskant, z., 10 m. — J. Aykens, man van J. J. Gouzy, 71 j. — M. Roest van der Zande, z., 3 m. — C. C. Verbeek, d., 11 j. — B. van der Gevel, z., 5 m. — A. de Haan, d., 4 m. — J. J. Vis, z., 3 m. — M. A. van Welzenes, d., 5 j.

BEVALLEN: C. W. Piekaar, geb. Meijer, levenl. z. — J. J. Grashoff, geb. Demmers, levenl. z. — M. Bijderwellen, geb. van der Vlugt, levenl. d. — C. Oskam, geb. Buxtorff, z. — W. J. van Veen, geb. Meijer, z. — N. Pina, geb. Meyburg, d. — W. M. van der Meiracker, geb. Scheffers, d. — P. G. Zillesen, geb. Neyts, z. — G. L. van 't Hoen, geb. Sauerbier, d. — L. Baksteen, geb. van Wingerden, d. — C. Glimmerveen, geb. Molenaar, z. — H. Boekhout, geb. Groeneweg, d. — J. van Rooijen, geb. van Rooy, z. — C. E. Boers, geb. Muller, d.

Cargalijsten.

Rotterdam.

COLOMBO, Pharamond, Wm. Philipps. — 504 v., 334 vaatj. en 317 b. Koffij, N. H. M.; 1495 b. dito, Suermondt en Co.; 1000 b. dito, 1000 Kokosnoten en 12,785 bond. Kokos-Garen, Order.

LONDEN, Earl of Auckland, W. W. Appleton. — 24 cer. en 4 pakk. Koopm., A. M. en C. Pluygers; 36 v. Olie en 3 v. Koffij, J. H. Claus en J. Raulino; 8 v. dito en 3 v. Sulphate, C. L. Roechling en Co.; 2 b. Zijde en 17 v. Olie, C. Hemmann en Co.; 4 v. Huiden en 1 b. Wijn, Boomer en Co.; 1 b. Vellen, C. L. Ringrose en Co.; 2 b. Piassava, Seeuwen en Co.; 1 k. Elastiek, van der Kun en van Schelle; 2 b. Zijde, C. Steinweg; 3 b. dito, F. A. Voigt en Co.; 7 pakk. Koopm., J. B. Crol en Co.; 355 z. Grondnoten, 19 k. Suiker, 76 v., 20 k., 4 b. en 1 p. Koopmansch., Order.

Dordrecht.

BATAVIA, PASOEROEAN en SOERABAIJA, Fortuna, de Ligny. — 5001 pic. Suiker, 1000 pic. Tin en 911 pic. Bindrotting, N. H. M.

ST. UBES, Cornelia, H. L. Stasse. — 158 mooi Zout, Visser en van der Sande.

Amsterdam.

BATAVIA, President Plate, Harten. — 1142 k. Thee, 1000 pic. Tin, NHM.; 25 k. Parelmoerschelpen, 154 b. Hennep, 11 b. Koffij, 3252 Buffel-, 57 Koehuiden, James Barge; 150 legg. Arak, H. van Rijckevorsel, te Rotterdam; 145/1, 10/2 legg. dito, 6 v. Notenmuscaat, 34 k. Gom Damar, 4919 b. Rijst en 1376 b. Bindr., Order.

BATAVIA, Alcyone, Haacke. — 3800 b. Koffij, 1178 kan. Suiker, 570 sch. Tin en 746 boss. Bindr., NHM.

BATAVIA, Oceaan, Poesskoke. — 7750 b. Koffij, 2096 kan. Suiker, 104 k. Indigo, 142 v. Noten, 1149 sch. Tin en 3854 boss. Bindr., NHM.

Scheepstijdingen.

Brouwersh. (W.)
12 *julij*. Niets gepasseerd.

Hellevoet. *Aangek.*
12 *julij* Express, Randell, Weymouth
Macaulay, Rodgers, Baltimore
(is bij Pampus aan den grond gevaren)
Fortuna, de Ligny, Java
Fairy Queen, Carver, Liverpool
Tyne, Cobden, dito
Georg, Beavis, Sunderl.
Hanna, Aarsvold, Hapsal
Niord, Lund, Venetie
Waters Scarp, Newcastle
Doris, Home, dito
Warrior, Smith, dito
Hermine & Elise, v. d. Kooi, Alicata
Coral, Cracknell, Ipswich
Vertrokken.
Enigheden, Claussen, Koningsbergen
Concordia, Tunteler, St. Petersburg
Pax, Witt, Hartlepool
Nidelven, Holst, Frederikstad
Leo (st.), Londen
Batavier (st.), dito
(W. Z. W.)

Brielle (W.Z.W.) *Aang.*
12 *julij* Louise (st.), Grangemouth
Ivanhoe (st.), Leith
Anna (st.), Bergen
Vertrokken.
11 Prins v. Oranje (st.), Duinkerken
12 Pearl, Francis, Newcastle

Maassluis *Aangek.*
12 *julij* Three Brothers, Gilbert, Rochester
Vertrokken.
Forenede, Pedersen, Havanna
Neptun, Andreasen, Newcastle
Forsöget, Pedersen, Skudesnaes
De gisteren vertrokken schepen zijn wel in zee.
(Z. W. — N. W.)

Texel (Z W — W) *Aan.*
11 *julij* Ondine (st.), Lovius, Bordeaux
Citizen (st.), Londen
Utility, Reed, Newcastle
Tranby, Stamers, dito
Captain, Lamb, Sunderl.
Ann Proud, Forcer, dito
Zenith, Booker, dito
Vertrokken.
11 Alberdina Edsina, Woortman, Newcastle
Monarch, Cooker, dito
Zenobia, Carter, Yarmouth
Jane, Schungrun, Koningsbergen

Vlie *Aangek.*
9 *julij* Vier Gebroeders, Hanken, Middlesbro'
Vertrokken.
10 Emilie, Johannesen, Oudsoen
Rebecca, Baltzersen, Droback
Minerva, Nielsen, Holmstrand

Vlissingen *Vertr.*
11 *julij* Emilie, Heikema, Monte-Video
Lauritz Christian, Bidstrup, Patras
Vasco de Gama, de Groot, Newcastle

—o—

Hong Kong *Aangek.*
19 *mei* Johannes Anthonius, Metz, Batavia

Akyab *Vertrokken*
9 *mei* Economist, Olivier, China

Colombo *Vertr.*
6 *junij* Wellington, Mahy, Amsterdam

Bombay *In lading*
4 *junij* Ocean Ranger, Rotterdam

—o—

City Point *Uitgekl.*
24 *junij* Heimdal, Rotterd.

Philadelphia *Uitgekl.*
27 *junij* Gezusters, Visser, Fernambuck

Boston *Aangek.*
25 *junij* Nautilus, Schweers, Rotterdam

New-York *Uitgekl.*
27 *junij* Amelia, Rott.

Messina *Vertr.*
7 *julij* Annechien & Jantje, Venema, Licata
2 Triest (st.), Hoogendijk, Rotterdam
Orion, Huges, Terranova

Bordeaux *Vertr.*
9 *julij* Johanna, Oldenburger, Kopenhagen
Gezusters Boll, Engelsman, St. Petersb.

Waterford *Vertr.*
9 *julij* Apollos, Hochland, Nantes

Liverpool *Aang.*
10 *julij* Pelican (st.), Rott.
In lading.
Hendrik Jan Nassau, Roelfsema, Genua
Uitgeklaard.
9 Antje, Nieveen, St. Pet.
Vertrokken.
9 Vriendschap, Sterrenberg, Nerva
10 Irene, de Vrede, St. Pet.

Cardiff *Aangek.*
8 *julij* Frouke Egberdina, Lukje, Belfast

Penzance *Aangek.*
9 *julij* Sliedrecht, Feenstra, Buenos-Ayres

Falmouth *Aang.*
10 *julij* Voorwaarts, Kikkert, Bahia

Fowey *Vertrokken*
8 *julij* Rich. Carnall, George, (v. Liverpool) Harlingen
9 Margaret, Scantlebury, (v. Newport) Rott.

Bij **Torbay** *Aangek.*
7 *julij* Cornelia Aletta, Blekkingh, Santos n. Havre

Bij **Salcombe** *Aang.*
9 *julij* Thames, Moss, Liverpool n. Rott.

Bij de **Singels** *Aang.*
8 *julij* Mercurius, v. d. Veer, Amst. n. Livorno

Deal *Gepass.*
9 *julij* Camilla, Bateman, Cardiff n. Amst.
10 Cornelia, de Vries, Rott. n. Batavia

Shoreham *Aangek.*
10 *julij* Active, Gentry, Rotterdam

Londen *Aangek.*
11 *julij* Perseverance, Cummings, Medemblik

Gravesend *Aang.*
10 *julij* Saucy Jack, Day, Rotterdam

Yarmouth *Aangek.*
9 *julij* Economy, Roberts, Rotterdam

Sunderland *Aang.*
9 *julij* David, Delfzijl

Seaham *Aangek.*
9 *julij* Zwaan, de Ruiter, Zierikzee

Shields *Aangek.*
9 *julij* Zeevaart, Mets, Lond.
Vertrokken.
9 Rambler, Rotterdam
Active, Schiedam
10 Walker, dito

Newcastle *Uitgekl.*
8 *julij* Alida, Valomstra, Randers

Aberdeen *Aang.*
8 *julij* Trijntje Doornbos, Middel, St. Pet.

Alloa *Aangek.*
8 *julij* Fortitude, Turner, Rotterdam

Grangemouth *Vertr.*
8 *julij* Reveresco, Johnston, Middelburg

Hamburg *Aangek.*
9 *julij* Ommelanden, Wieringa, Hartlepool

Bremerhav. *Aang.*
9 *julij* Vijf Gezusters, de Vries, Amst.
Catharina Annechina, Alberts, dito
Catharina, Buisman, dito

Kiel *Aangekomen*
8 *julij* Unie, Posta, Koningsbergen

Warnemunde *Vertr.*
7 *julij* Vollenhove, te Velde, Hull

Wolgast *Aangek.*
7 *julij* Vrouw Grietje, Koops, Bremen

Swinemunde *Vertr.*
9 *julij* Newa, Kok, Harlingen

Dantzig *Aangek.*
6 *julij* Ida, Wolkammer, Aalborg
Bertha, Sass, Harlingen
Vertrokken.
8 Haven, Koning, Rott.

Pillau *Aangek.*
5 *julij* Margr. Antina, de Boer, Grangem.
7 Elsina, Duintjer, Leer
Antina, Jurgens, Amst.

Memel *Aangek.*
6 *julij* Geertruida, de Groot, Harlingen

Bolderaa *Aangek.*
5 *julij* Gouv. Baron van Zuylen van Nyevelt, de Jong, Lissabon
Amalia, Kytzen, Schied.
Solid, Oroldsen, Harling.
Jantina Engelina, de Jonge, Delfzijl
Pieter, Oostervink, Edam
Gezina Johanna, Lukens, Stettin
Concordia, Klein, Kopenhagen
Vertrokken.
5 Alida, Veen, Rotterd.

Kroonstad *Aang.*
3 *julij* Gesina Mensinga, Pot, Grangemouth
4 Twee Gebroeders, Hitman, Amst.
Agatha, Zeilinga, Liverpool

Archangel *Uitgekl.*
22 *junij* Thetis, Baggus, Tromsoe
25 Radboud, Ennen, Antwerpen
28 Zeven Sterren, Hulsinga, Schiedam
Aangekomen.
28 Naiade, Sieh, Rott.
29 Jan Frederik, Klasen, Amsterdam
Coronie, Mos, Schiedam
Catharina, Eggers, dito

Stockholm *Uitgekl.*
1 *julij* Gebr. Fokkes, Fokkes, Rusland

Gothenburg *Aangek.*
5 *julij* Vier Gebroeders, Woudstra, Amst.
Willemina Klasina, de Jonge, Kopenh.

Randers *Aangek.*
3 *julij* Mette, Olsen, Amst.

Kopenhagen *Aang.*
5 *julij* Jantina, Lunenborg, St. Petersb. n. Hamb.
6 Immanuel, de Jonge, Amsterdam
7 Hermina, Kroon, Liverp. (is verder gezeild)
8 Bellamy, v. Driesten, St. Pet. n. Amst.
Annegina, Schuring, dito n. dito
11 Urania (st.), Amst. n. Koningsbergen
Gepasseerd.
8 Alberdina, Wilkens, Dantzig n. Amst.
Aurora, Boon, Libau n. Schiedam

Elseneur *Aangek.*
6 *julij* Elsina Jantina, Dijk, Liverp. n. Pernau
Roelfina Kuiper, Hazewinkel, dito n. St. Pet.
Renske Hooites, Donema, Newc. n. d.°
7 Jonge Bernhard, Schaap, Nerva n. Harlingen

—o—

Douvres 9 julij. Alhier zijn aangebragt 200 blokk. tin, eenige ijzeren staven, dekplanken en 50 koeken koper, door duikers geborgen uit het bij Dungeness gezonken Ned. stoomschip Sophie.

Brighton 10 julij. Alhier is aangekomen de boot van het schip (naam onleesbaar), van Batavia v. Rott., 83 dagen reis, hebbende gebrek aan proviand; alles wel aan boord.

—o—

Gepraaid:

Den 18 mei, bij St. Helena, Caroline Elizabeth, Pascoe, v. Batavia n. Falmouth.

Den 22 mei, op 1° 42' ZB. en 20° 57' WL., de Nederl. bark Sint Jan (?), v. Amst. n. Batavia; rapporteerde aangezeild te zijn.

Den 25 junij, op 38½° NB. en 34¼° WL., Kinderdijk, D. Zwanenburg, van Java n. Amst. (100 d. reis).

Den 1 julij, op 44½° NB. en 16° WL., Margaretha Simonetta, F. J. Hoffman, van Padang naar Amst. (114 d. reis).

Den 4 julij, op 48° 20' NB. en 12° 19' WL., Diligence, L. Smit, v. Amst. n. Bat.

Gescinđ:

Den 28 junij, op 45° 35' NB. en 10° 30' WL., Japan, J. Muller, v. Rotterdam n. Batavia.

Den 4 julij, bij Landsend, Jan Hendrik, H. de Jong, v. Amst. n. Genua.

—o—

11 julij. De wind te **Falmouth** O. en te **Deal** Z. Z. W.

—o—

Rivierberigt.

Rotterdam. Hoog water 13 julij: 1ste getijde 2 ure 37 min.; 2de get. 3 ure 1 min.

Arnhem. Waterhoogte 10 julij 1.71 el, en 11 julij 1.68 el.

Keulen. Rijnhoogte 11 julij 8 v. 3 d. Rijnl.

SANTOS, Margar. Louisa, Thormale. — 3580 b. Koffij, Kreglinger en Co.

PETERSBURG, Rembrandt (st.) — 150 b. Veren, H. F. G. Kratzenstein; 56 b. dito, Goll en Co.; 15 cwt. Rogge en 15 b. Koehaar, Order.

HAMBURG, Amstel (st.) — 361 z. Boekweit, Reynvaan en Zn.; 20 v. Honig, E. E. Visser; 25 cer. Amandelen, A. M. van Valkenburg; 50 coll. Scheepsvictualiën, Order.

Beurstijdingen.

ROTTERDAM den 12 Julij.

			l. k.	h. k.	gebl. k
Nederl...	Werk. Schuld 2½	pct.	63 5/16		
„	dito dito 4	„	96		
„	Handel-Maats.4½	„	126	cont.	
Spanje,...	Obl. 3 pc. nu 1¾	„	31 7/16	31 9/16	31 7/16
„	Binnenl.a 6 m.3	„	41	41⅛	
„	Cert. Coupons.		4½	4 9/16	
„	Amort. Schuld		9¾		
Portugal,	Oblig.1853....3	„	43⅞	44	44
„	Obl. 1856/57..3	„	43¼	43⅜	43¼
Rusland,	bij *Stiegl.*1855.5	„	100		
„	Spoorw. Aand.*f*	„	230		
Pruissen,	5	„	98¼	98½	98½
Oostenr.,	Metalliek.......2½	„	29	29½	29
„	dito dito 5	„	53½	54½	53½
„	N. Rente Ams.5	„			
„	Nationale.......5	„	57½	58⅝	57½
Mexico,...	Obligatien 3	„	18⅜		

Onze Nationale fondsen, met geringen omzet, ongeveer onveranderd. Van Buitenl. effecten waren Spaansche met uitgebreiden handel tot zeer vaste prijzen gevraagd; Russische en Nieuwe 5 pc. Pruissen mede zeer gewild, terwijl Oostenr. aanvankelijk neiging tot verdere verhooging toonden, doch ten slotte tot lager prijzen aangeboden bleven.

NB. Gisteren zijn Oude 5 pc. Metall. ook 55¼ gedaan.

Het Committé der Effectenhandelaren,
H. A. MARCELIS, Secretaris.

Laatste prijzen ten 3 ure: Spanje Oblig. 1¾ pct. 31 11/16 a 31¾, gebl. 31 11/16. Oostenrijk Metalliek 2½ pc. 30¼ a 30¾, gebl. 30¾; Oude 5 pc. 54 a 56¾, gebl. 56½; dito Nationale 5 pc. 57¼ a 62, gebl. 61¾.

Op het bekend worden van de tijding van het sluiten van den vrede waren alle fondsen hoogst gunstig gestemd, inzonderheid was de rijzing in Oostenrijksche zeer aanmerkelijk met uitgebreiden omzet.

AMSTERDAM den 12 Julij.

			l. k.	h. k.	gbl. k.
Nederl.,..	Werk. Schuld2½	pCt.	63½	64½	64½
„	dito dito 3	„	76⅝	76⅞	76⅝
„	dito dito 4	„	96¼	97⅛	97⅜
„	Amort-Synd...3½	„			
„	Handel-Maats.4½	„	127	128⅛	128
„	O. I. Leening4	„	96⅛	96⅛	96⅛
„	Aand. Holl. Sp.	„			
„	Rijn-Spoorw...4½	„			
„	Maats.v.Weld.4	„			
België,...	Cert. *Rothsch.*2½	„	52½		
Frankrijk,	Certificaten....3	„			
Spanje,..	Buitenlands. ..1¾	„	31⅜	31⅝	31⅝
„	dito 3	„	44	44¼	
„	Binn. a *f* 60003	„	41⅛	41¾	41⅝
„	Amort. Schuld.........		9¾		
„	Bew. v. Coup..........		4⅝	4 11/16	
Portugal,	Oblig. 3	pCt.	44⅛	44¼	
„	dito 1856/57..3	„	43⅜	43⅛	
„	dito Uitgest...				
Rusland,	Obl. *Hope en C.*5	„	104¼		
„	dito 1828/29..5	„	101½		
„	Cert.1831/33..5	„	88½	89	
„	dito 1840......4	„	86		
„	dito *Stieglitz*..4	„	86¼	86½	
„	dito d.° Nieuwe5	„	94		
„	dito d.° 1855 N.5	„	100	100½	100½
„	dito te Londen4½	„			
„	dito v. Assign.6	„			
„	Inschr. dito ...6	„			
Polen,....	Aand. 1835..........	*f*	155		
„	Obligatien......4	pCt.	79½	80¾	80¾
Oostenr.,	Obl. *Goll en C.*5	„			
„	dito dito 4	„			
„	dito Met. Oude5	„	54½	57	56¾
„	dito N. te Ams.5	„	71½	73¼	73¼
„	dito Nat. Met.5	„	58½	60⅜	60⅛
„	dito Metall.....2½	„	29⅛	30	29⅞
„	Wen.Ad.£12504	„	270		
Brazilië,	1824, £ 100, 5	„			
Equador,	£ 100............1	„	15⅜	15⅛	
„	Onbepaalde....1	„			
Venez.,...	Obligatien......5½	„	27⅜	28¼	28¼
„	Uitgestelde 1½	„	15	15½	15½
Grenada,	Obligatien......3½	„	16½	16¾	16¾
„	Uitgestelde		5 3/16	5 5/16	5 5/16
Mexico,..	Obligatien......3	„	18⅜	18½	
„	dito Onbep....3	„			
Illinois,	7	„			

Handel-Maatschappij 127 a cont. Rusland, Spoorw. Actien, volgef., 232, 234. Pruissen, 5 pc., 99, 100¼, 100¼. Weener Bankactien *f* 800, *f* 850, *f* 850; dito Aand. 1839, *f* 270, *f* 280. Brazilië, 1858, 4½ pc., 91. Griekenland, 5 pc., 4⅝, 4 11/16. Galveston 72.

Beleening 3 pc. Prolongatie 3 pc. Disconto 3 pc.

De Beurs was heden wederom zeer gunstig gestemd en de omzet geanimeerd ten gevolge van het berigt dat de vrede tusschen Frankrijk en Oostenrijk zou geteekend zijn en van de, voornamelijk uit Parijs, hooger afkomende koersen.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland, 2½ pc., 64½. Spanje, 1½ pc., 31⅝; dito Binnenl. 3 pc., 41⅝. Oostenrijk, Metall., 5 pc., 56⅞; dito Nation., 5 pc., 60 3/16.

LONDEN den 11 Julij.

3 pc. Cons.cont.	95½	a	95¾	3 pc. Peru....	66	a	68
id. id. op tijd	95½	-	95¾	4½ pc. id. Urib.	78	-	80
5 pc. Oostenrijk	58	-	59	id. te New-Y.	74	-	76
4½ pc. België..	93	-	95	3 pc. Portugal.	43	-	45
5 pc. Braz. 1824	100	-	102	5 pc. Rusland.	107	-	109
id. 1829/39 ...	—	-	-	4½ pc. idem...	94	-	96
id. 4½ pc. 1852	92	-	94	3 pc. Spanje...	42½	-	43½
idem 1858....	92	-	94	1½ pc. idem...	31½	-	31½
6 pc. Buen.-Ayr	74	-	77	idem Amort. ..	9	-	10
6 pc. Chili....	98	-	102½	id. Cert. Coup.	4	-	4½
3 pc. idem....	68	-	72	5 pc. Sardinië.	83	-	84½
5 pc. Denemark	98	-	102	6 pc. Turkije..	80½	-	81½
3 pc. idem ...	—	-	—	idem Nieuwe..	70	-	68½
2½ pc. Holland.	64	-	66	4 pc. idem....	103	-	105
4 pc. idem....	98	-	100	3 pc. Venezuela	28	-	29
Ecuador......	14½	-	15½	idem Uitgest..	14	-	15
id. Land-warr.	3	-	5	WisselAmst. krt.	11.12	a	12½.
2½ pc. Grenada.	16½	-	17½	idem 3 m.	11.14½	-	14¾.
id. Uitgestelde	4½	-	5½	id. Rott. 3 m...	11.14½	-	14¾.
3 pc. Mexico.	18½	-	18¾	id. Parijs kort....	25.7½	-	12½.
4½ pc. Peru...	86	-	88	idem 3 m.	25.32½	-	37½.

Door de herlevende hoop op een spoedigen vrede waren de binnenlandsche zoowel als de buitenlandsche fondsen heden zeer gunstig gestemd. Bijna alle soorten waren bij levendigen handel merkelijk hooger.

PARIJS den 11 Julij.

Frankrijk 3 pc. a cont. 68.35, 67.80, 68.05; dito op ult. 68.40, 68.50, 67.80, 68.15; dito 4½ pc. a cont. 95.40, 95.50; dito op ult. 95.50; Fransche Bank 2800; Crediet Mobilier 805, 785, 795. Rusland 4½ pc. —; dito Spoorw. 512. Napels 5 pc. —. Spanje 3 pc. Binnenl. 41.

Het berigt nopens de zamenkomst der beide Keizers werd heden in vredelievenden zin uitgelegd, zoodat de fondsen op nieuw stegen; door eenige winstrealisatien ging zij echter later weder een weinig terug; de 3 pc. Fransche fondsen sloten evenwel nog a cont. 25 en op ult. 15 cent. hooger dan zaturdag.

Officiële Wisselkoersen.

ROTTERDAM 12 Julij.

2 maanden.		Kort.	
Londen...	11.52½	11.57½	
d.° 3/m.	11.50	—	
Parijs . .	54 13/16	55¼	
d.° 3/m.	54 11/16	—	
Bordeaux.	54 9/16	55	
Genua. . .	45	—	
Livorno. .	38½	-	
Napels . .	79½	—	
Petersb. .	161	—	
Hamburg.	35	35½	
d.° 3/m. .	34½	—	
Antwerp .	—	1½	v

6 weken.		Kort.
Frankfort	100	—
Augsburg	99	—
Weenen. .	85	—
Triest... .	84½	—

Disconto 3 en 3½ pc.

AMSTERDAM 12 Julij.

2 maanden			Zigt.	
Londen. .	11.52½	g	11.60	p
Parijs. . .	55	g	55 7/16	g
Bordeaux.	54½	g	55½	g
d.° ½ m.	55½	g	—	g
Genua . .	44½	g	—	g
Livorno. .	38¼	g	—	g
Napels . .	79½	g	—	g
Hamburg.	34 15/16	g	35¼	p
3 maanden.			Zigt.	
Madrid . .	234	g	—	g
Cadix. . .	236	g	—	g
Sevilië . .	233	g	—	g
Bilbao . .	233	g	—	g
Lissabon .	39½	g	—	g
Porto. . .	39½	g	—	g
Petersb. .	160	g	—	g
6 weken			Zigt	
Weenen ..	83	g	—	g
Augsburg	99	g	—	g
Frankfort.	100	g	—	g

Rotterdam ½.

Handelsberigten.

ROTTERDAM 12 Julij.

KOFFIJ. Heden uit de eerste hand afgedaan ca. 860 b. Solo, a 36½ c., ex Cortgene, v. Batavia aangevoerd.

BOTER. 1ste kwal. *f* 45; 2de dito *f* 43; 3de dito *f* 41.

GRANEN. Tarwe: 163 ℔ Bov. Ris *f* 260. Rogge 152 ℔ puike Koningsb. *f* 180.

BESCHRIJVING en NOMINALE WAARDE der SPECERIJEN, *in Veiling door de* NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ, *te* Amsterdam, *Dingsdag* 16 *Augustus* 1859.

NOTENMUSKAAT. — 1629 Vaten. TAXATIE.

Ligg. te *Amst.*		*Rott.*		*cts.*
N.° 1.	547 V.,	262 V.,	goede eerste soort..........	105
„ 2.	248 „	152 „	vrij grof enkel gestoken.....	90
„ 3.	128 „	72 „	gerimpeld, enkel gestoken ...	55
„ 4.	163 „	54 „	gestoken met stukken en stof..	45
BS.	3 „	— „		
	1089 V.,	540 V.		

FOELIE. — 601 Vaten.

D.	195 V.,	286 V.,	blank, vrij grof	88
E.	107 „	— „	redelijk blank, redelijk grof ..	80
Gr. en Stof	6 „	7 „		
	308 V.,	292 V.		

JAVA KANEEL. — 2805 Pardeelen.

N.° 1.	— F.,	151 F.,	fijn v. hout, goed v. kl. en smaak.	75
„ 2.	75 „	— „	goed van kleur, hout en smaak	65
„ 3.	1834 „	471 „	goed van hout, kleur en smaak	60
„ 4.	40 „	234 „	red. v. hout en smaak, goed v. kl.	55
	1949 F.,	856 F.		

PEPER. — 5267 Balen *Zwarte.*

N.° 1.	628 B.,	— B.,	} goed grof	24
„ 2.	941 „	— „	}	
„ 3.	998 „	— „	redelijk grof enkel grijs.......	23½
„ 4.	595 „	2030 „	klein korrel veel stof.........	23
Separ.-Monster		75 „		
	3162 B.,	2105 B.		

SCHIEDAM den 12 Julij.

GRANEN. Verkocht: Gerst, 131 ℔ N. Libau *f* 173 6/w., *f* 174 3/m.

MOUTWIJN per Ned. Vat zonder fust	*f* 14.50.
JENEVER, „ „ „ „ „	- 20.—.
Amst. proef, „ „ „ „ „	- 21.25.

alles zonder de belasting.

SPOELING, per Ketel	- 0.30.

AMSTERDAM den 12 Julij.

SUIKER. Van Ruwe zijn 486 kr. Java ca. n.° 14 per Azia tot *f* 35 gedaan.

De heden geveilde 186,912 boss. BINDROTTING door de N. H. M. en ca. 85,000 b. dito door partikulieren zijn allen verkocht tot *f* 6.90 a *f* 14.10. — Van ca. 80 Ned. ℔ Java VANILLE zijn 6 kav. verkocht tot *f* 14.50 a *f* 14.35 en 2 kav. opgehouden tot *f* 23 a *f* 24.

LONDEN den 11 Julij.

GRAANMARKT. Binnenl. Tarwe 3 a 4 sh. per q. lager met weinig handel. Buitenl. traag verkocht tegen 2 a 3 sh. per q. lager. Meel slap. Gerst lager met weinig handel. Boonen goed verkocht tegen onveranderde prijzen. Erwten onveranderd met beperkten omzet. Haver met weinig handel 6 d. a 1 sh. per q. lager. Zaden onveranderd.

Van den 4 tot den 9 dezer werden aangevoerd 2748 q. binnenl. en 11,773 q. buitenl. Tarwe; 5 q. binnenl. en 4756 q. buitenl. Gerst; 2227 q. binnenl. en 12,864 q. buitenl. Haver; 168 q. binnenl. en 202 q. buitenl. Boonen; 7 q. binnenl. Erwten; 1067 z. binnenl. en 1415 zakken buitenl. Meel.

VEEMARKT. De aanvoer van het Vasteland is in de afgeloopen week zeer groot geweest. Hij bestond uit 345 Runderen, 714 Kalveren, 5188 Schapen, 11 Varkens en 1 Paard, te zamen 6259 stuks. De handel was heden gering, vooral ook uit hoofde van de groote warmte. In de prijzen was weinig variatie.

ANTWERPEN den 11 Julij.

KOFFIJ. 1000 b. St. Domingo zijn afgedaan. — SUIKER. Men meldt ons den verkoop van 355 k. Havanna, en van Geraffineerd van 20/m. kil. Crushed. — GRANEN. De markt blijft voortdurend zeer stil. Men noteert Inl. Tarwe *f* 10½ en dito Rogge *f* 5¾ a *f* 6.

HAVRE den 9 Julij.

KATOEN. De levendige stemming die zich gisteren reeds aan de markt vertoonde was heden nog meer merkbaar en er werden ca. 6600 b. afgedaan, waarvoor men fr. 105 a fr. 105½ betaalde. Op levering bedong dezelfde kwaliteit fr. 104 per Julij en 105 per Aug. — INDIGO. 4 k. Bengaal zijn tot geh. prijs en 2 k. Caraque tot fr. 5.10 verkocht. — Van RIJST zijn ca. 50 tiersj. Carolina verkocht. — WOL blijft gevraagd, 36 b. disp. zijn verkocht tot fr. 1.35 a fr. 2.65 en 22 b. Schapenvellen tot fr. 1.50. — KOPER flaauw; 5000 kil. van het Bovenmeer vonden nemers tot fr. 265.

NANTES den 9 Julij.

GRANEN. Men heeft eenen aanvang gemaakt met het snijden der Rogge, Gerst en Haver. Rogge is zeer mooi van kwal., maar de aren zijn niet zoo goed gevuld als men verwachtte. Gerst valt eenigzins tegen en ook met Haver is dit het geval, daar verscheidene geheel ledig zijn. Het warme weder zal veel kwaad aan de Tarwe doen, en men verwacht dat de oogst klein en de kwal. zeer verschillend zal zijn. De AARDAPPELEN zien er ook niet best uit, en men hoort veel van ziekte spreken. Men zegt dat de boeren over het algemeen meer Tarwe hebben dan vorige jaren. De flaauwe berigten van Engeland en de weinige vraag doen de prijzen een weinig dalen, de markt was heden bijzonder flaauw. Van Koolzaad blijven de berigten zeer gunstig luiden. De houders zijn meer genegd om te verkoopen en men zoude tot fr. 21 a fr. 22 per 65 kil. kunnen koopen.

AVIGNON den 9 Julij.

MEEKRAP is schaarsch en meer gevraagd; dit en de meerdere hoop op vrede hebben de markt weder doen rijzen. Men vraagt heden voor SFF rosé fr. 46 a fr. 47. Paluds zijn eveneens schaarsch en worden SFFF op fr. 53 a 55 gehouden.

HAMBURG den 11 Julij.

KOFFIJ. Rip vaster; omzet 3000 b. — GRANEN. Tarwe dalende en zonder handel. Rogge flaauw. — RAAPOLIE per Oct. 22, per Mei 22.8 a 22.6. — ZINK zeer willig. 5500 ctr. loco en op levering zijn verkocht tot 13.1 a 13.9.

Advertentien.

Heden overleed, tot onze diepe droefheid, onze geliefde Zuster, Behuwdzuster en Tante, Mejufvrouw JOHANNA ELISABETH PELT, Weduwe den Heer JB. KORTHALS Jr., in den ouderdom van bijna 72 jaren.

Rotterdam, 10 *Julij* 1859.

Uit aller naam,
G. PELT.

Algemeene kennisgeving.

DEPARTEMENT ROTTERDAM
DER
MAATSCHAPPIJ TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN.

GEWONE VERGADERING, op HEDEN den 13 JULIJ 1859, des avonds ten 7 ure, in de Leeszaal van het Departement.

Verkiezing van een Hoofdbestuurder. — Beraadslaging over de Punten ter Beschrijving voor de Algemeene Vergadering. — Benoeming van een Afgevaardigde en van een Plaatsvervanger uit het Departement. — Mededeelingen door het Bestuur, enz.

In naam van het Bestuur,
G. VAN REYN, *Lid en Secretaris.*

NB. **Ingang** aan den kant van de **Verlaatstraat.**

KON. NED. MAATSCHAPPIJ
tot Aanm. van den Tuinbouw,
ONDER BESCHERMING VAN Z. M. DEN KONING.

TENTOONSTELLING
VAN
BLOEMEN, VRUCHTEN ENZ.,
TE
ROTTERDAM,

in den **Tuin**, onder daartoe expresselijk vervaardigde Tenten en op de **Zaal** der Societeit ***Harmonie.*** Ingang **Haagsche Veer.**

Wordt Heden Woensdag des namiddags ten 3 ure GESLOTEN.

STOOMVAART-VEREENIGING *DE MAAS.*

Het Stoomschip **ROTTERDAM**, Kapit. K. J. KLASEN, vertrekt vermoedelijk ***15 Julij*** naar
Marseille, Genua, Livorno, Napels, Messina & Palermo.

Het Stoomschip **BALMORAL**, Kapitein D. LOVIUS, vertrekt ***Donderdag 14 Julij*** naar
BRISTOL-CARDIFF.

Adres: *JOHs. OOMS Ez. & Co. — BOUTMY & Co.*

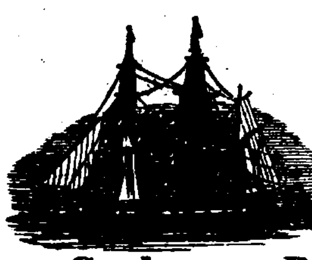

Te ROTTERDAM
ligt in Lading
NAAR
KANAGAWA,
bij JEDDO (Japan),
via BATAVIA,

voor **Goederen** en **Passagiers**, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra **snelzeilend Nederlandsch gekoperd BARKSCHIP *KRIMPEN AAN DE LEK***, Kapitein **W. Ouwehand**, om in het begin van de maand **November 1859** te vertrekken.

Informatien zijn te bekomen bij den Reeder MURK LELS, te *Alblasserdam*, en bij de Cargadoors KUYPER, VAN DAM & SMEER, te *Rotterdam*, en DE CONINGH & Co., te *Amsterdam.*

Te ROTTERDAM
ligt in Lading
naar
BATAVIA, SAMARANG EN SOURABAIJA,

voor PASSAGIERS en GOEDEREN.

het **snelzeilend gekoperd Nederlandsch FREGATSCHIP *„HOLLANDIA,"*** Kapit. ***P. Wap***, hebbende uitmuntende inrigtingen voor PASSAGIERS en voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor.

Adres bij de Cargadoors *P. A. VAN ES & Co.*

Bij de VERKIEZING

voor de gedeeltelijke **Vernieuwing** van den **Gemeenteraad** alhier. wordt door EENIGE KIEZERS aan hunne Medekiezers voorgesteld de aftredende Leden te **Herkiezen**, en in plaats van den Heer **G. H. BETZ**, die afgetreden is, te **Kiezen** de Heer

A. RUEB.

H. C. VOORHOEVE & COMP. adverteren, dat ten hunnen Kantore dagelijks, uitgenomen des Zaturdags, wordt gevaceerd tot **betaling** der **Coupons 2½ % Certificaten Werkelijke Schuld**, verschenen primo Julij 1859, uitgegeven door de Administratie-Kantoren van

de Heeren de Wed. H. F. TJEENK c. s., te Amsterdam. en
——— BRONDGEEST & ZOON, c. s., te Amsterdam en Utrecht.

DIRECTEUREN van het Administratie-Kantoor, gevestigd te Rotterdam, adverteren, dat tot **betaling** der **COUPONS**, vervallen 1 Julij 1859, der **Certificaten 2½ pCt. Nationale Schuld** hunner Administratie, dagelijks, van 9 tot 12 ure, met uitzondering van Zaturdag, wordt gevaceerd bij de Heeren R. MEES & ZOONEN alhier en bij de Associatie-Cassa te Amsterdam.

Wordende bij de Heeren R. MEES & ZOONEN tevens betaald de **Coupons**, uitgegeven door het Administratie-Kantoor van de Heeren KETWICH & VOOMBERGH en de Wed. WM. BORSKI, te Amsterdam.

Bij een bejaard HEER of DAME, of GEHUWDE LIEDEN zonder Kinderen, biedt zich tegen November aanstaande of vroeger aan **IEMAND**, van middelbaren Leeftijd, Protestantsche Godsdienst, tot

Waarneming der Huishouding of Oppassing.

Zij is door Sterfgeval buiten Betrekking en kan van Bekwaamheden en Geschiktheid de beste Getuigenissen produceren. Adres, onder letter M, aan het Bureau dezer Courant.

STOOMBOOTVAART
OP
SCHOTLAND,
voor PASSAGIERS en GOEDEREN.
Naar LEITH

het Stoomschip **IVANHOE**, Kapitein **John Cairns**, vertrekt ZATURDAG 16 JULIJ, des morgens vroeg.

Adres bij *GEORGE LEVINGSTON* en *J. A. HOUWENS*, Agenten te Rotterdam, en bij *DONALD R. MACGREGOR*, Agent te Leith.

STOOMBOOTDIENST
TUSSCHEN
ROTTERDAM EN GRANGEMOUTH,
in directe verbinding met **GLASGOW**, door het **Forth- en Clyde-Kanaal.**
Voor Passagiers en Goederen.

Het Stoomschip **LOUISE**, Kapitein **P. J. v. d. Grient**, zal van hier naar **GRANGEMOUTH** vertrekken ZATURDAG 16 dezer, des morgens vroeg.

STOOMBOOTDIENST
TUSSCHEN
ROTTERDAM en BERGEN,
via HULL.

Het Stoomschip **ANNA**, Kapit. **J. B. Altena**, vertrekt van hier naar **BERGEN** (*via Hull*) DINGSDAG 19 dezer, des morgens vroeg.

Adres bij *D. BURGER & ZOON.*

Notarishuis te Rotterdam.

HEDEN, WOENSDAG den 13 JULIJ 1859,
DES NAMIDDAGS TEN *VIJF* URE,
AFSLAG VAN:

Een HUIS, met PAKHUIS, KANTOOR, ZOLDERS en ERVE, staande en gelegen aan de zuidzijde van de Hoogstraat, 10—63. In Trekgeld *f* 13,100.

TE HUUR GEVRAAGD,
tegen November of eerder,
een BOVENHUIS,

bij voorkeur in het midden van de Stad. Adres, met *franco* Brieven, onder het Nommer 17379, aan het Advertentie-Bureau van H. NIJGH alhier.

TE KOOP:
eene goede getimmerde
VEER-POND,
bij P. en C. BOELE, te *Ridderkerk.*

Uit de Hand te Koop
een PERCEEL
OPEN GROND,
ter BEBOUWING.

Te bevragen ten Kantore van de Notarissen VAN DER HOOP en REEPMAKER te Rotterdam.

De Notaris Mr. *K. A. POORTMAN*, te Schiedam, is voornemens op Woensdag den 20 Julij 1859, des voormiddags ten elf ure, in de Herberg *de Valk*, te *Overschie*, openlijk te Veilen en op Woensdag den 27 derzelfde maand, mede des voormiddags ten 11 ure, ter zelfde plaatse en insgelijks in het openbaar, te doen Afslaan:

Eenen door wind gedreven KOREN- en PELMOLEN,

met **HUIZINGE, LOODSEN** en **ERVEN**, benevens de **Vaste** en **Losse GEREEDSCHAPPEN** daarbij behoorende, staande en gelegen aan de Rotterdamsche Schie, onder de gemeente Overschie, letter X, nummers 1 en 2, Kadaster sectie B, nummers 1214, 1215 en 1216, ter grootte van 14 Roeden en 38 Ellen.

Gedrukt en uitgegeven bij
G. en C. A. van Reyn,
te Rotterdam.

BIJBLAD,

behoorende tot de

ROTTERDAMSCHE COURANT

van WOENSDAG 13 Julij 1859, N.o 165.

KENNISGEVING.

Verkiezing van twaalf leden voor den Gemeenteraad.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *ROTTERDAM* doen te weten:

dat de verkiezing voor twaalf leden van den Gemeenteraad, ter vervulling der plaatsen van de heeren J. F. Hoffman, H. van Rijckevorsel, J. C. Offers, mr. R. A. Mees, W. Smalt, D. P. van Wageninge, mr. J. G. de Bruyn, jhr. mr. F. W. A. Beelaerts van Blokland, mr. P. F. Hubrecht, F. J. Plate en mr. W. S. van Reesema, welke op den eersten Dingsdag der maand September aanstaande moeten aftreden, en van den heer G. H. Betz, die mede op gemeld tijdstip moest aftreden, doch zijn ontslag heeft genomen, zal plaats hebben te Rotterdam, in de vier afdeelingen waarin de gemeente ter inlevering der stembriefjes verdeeld is, op *Dingsdag* den 19den Julij 1859;

De Bureaux van stemopneming zullen voor de inlevering der stembriefjes zitting houden van des morgens *negen* tot des namiddags *vijf* ure, in de volgende localen, als:

1e afdeeling,		wijken 1 en 2, in de *Concertzaal in de Bierstraat*,
2e	dito,	wijken 3, 4, 5 en 15, in het *Museum Boymans*,
3e	dito,	wijken 6, 7, 8, 9 en 14, op het *Raadhuis*, Witte Kamer,
4e	dito,	wijken 10, 11, 12 en 13, in het *Oude Mannenhuis*, Hoogstraat,

terwijl de opening der stembriefjes zal geschieden op den daaraanvolgenden *Woensdag* 20 Julij, te beginnen des morgens ten *negen* ure, op het *Raadhuis*.

De kiezers worden voorts nog opmerkzaam gemaakt op de volgende bepalingen der Kieswet en der Gemeentewet, te weten:

dat leden van den Raad alleen kunnen zijn de meerderjarige ingezetenen dezer Gemeente, die Nederlanders en in het volle genot der burgerlijke en burgerschapsregten zijn;

dat bloedverwantschap of zwagerschap in den eersten of tweeden graad niet mag bestaan tusschen den Burgemeester en de leden van den Raad, noch tusschen de leden onderling;

dat de aftredende leden dadelijk weder verkiesbaar zijn;

dat het stembriefje, schriftelijk ingevuld, door den kiezer *in persoon* in de stembus moet gestoken worden;

dat geen ander briefje geldig is dan dat hetwelk hem toegezonden en van het Gemeentezegel voorzien is;

dat de in het briefje in te vullen personen duidelijk, met naam en voornaam, moeten worden aangewezen, en dat wanneer de namen van meerdere personen dan het te kiezen getal mogten zijn ingevuld, slechts de bovenste in aanmerking kunnen komen;

dat het stembriefje NIET *onderteekend* mag zijn en geene andere briefjes omvatten of daaraan opzettelijk zijn vastgehecht;

dat na *vijf* ure geene briefjes meer zullen aangenomen worden, dan alleen van de alsdan nog in de zaal aanwezige kiezers.

Rotterdam den 11 *Julij* 1859.

De Secretaris STORM VAN 's GRAVESANDE. — *De Burgemeester* J. F. HOFFMAN.

KENNISGEVING.

Het HOOFD van het GEMEENTEBESTUUR van *ROTTERDAM* brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat door den Heer Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland, op den 4den dezer maand zijn executoir verklaard:

Een primitief Kohier voor de Belasting op het Personeel, bevattende aanslagen in de wijken 2 en 6, dienst 1859—60, behoorende tot de 2de afdeeling dezer Gemeente;

Dat vermeld Kohier ter invordering is gesteld in handen van den Heer Ontvanger, en ieder daarop voorkomende verpligt is zijnen aanslag, op den bij de Wet bepaalden voet, te voldoen, en dat heden de termijn van *drie maanden* ingaat, binnen welke de reclames behooren te worden ingediend.

Rotterdam den 11 Julij 1859.

Het Hoofd van het Gemeentebestuur,
J. F. HOFFMAN.

STATEN-GENERAAL.

Tweede Kamer.

Zitting van Maandag 11 Julij.

Bij den aanvang der zitting, welke de Tweede Kamer heden heeft gehouden, stelde de Voorzitter voor, om het wetsontwerp, houdende bepalingen op het gebruik der spoorwegen, in behandeling te nemen den dag volgende op dien, waarop de thans aan de orde gestelde onderwerpen zouden zijn afgeloopen.

Motie van orde betrekkelijk de regeling der werkzaamheden.

De heer *Thorbecke* betoogde dat de wet, regelende de politie op de spoorwegen, eene wet was van groot gewigt, die in aanraking kwam met groote en onderscheidene belangen, zoodat zelfs de artt. tot gewigtige discussien aanleiding konden geven. Hij onderstelde dat die wet eene discussie althans van acht dagen vorderen kon, en geloofde dat het onderwerp zulks allezins waardig maakte. Hij meende dat de Kamer thans bijeen was geroepen om af te doen hetgeen dringend was, hetgeen haast had; doch dan moest men niet een onderwerp behandelen van zoo groot gewigt op een tijdstip, waarop de meeste leden der vergadering haast maakten om huiswaarts te keeren. Hij geloofde dus te mogen voorstellen de behandeling van deze wet onbepaald te verdagen. Mogt de Vergadering evenwel in dat voorstel niet treden, dan stelde hij subsidiair voor om althans eenige dagen uitstel te gunnen na afloop der aan de orde gestelde werkzaamheden, zijnde dat uitstel noodig om het belangrijke onderwerp naauwgezet te kunnen overwegen. Ingeval zijn hoofdvoorstel mogt worden verworpen, dan stelde hij aan de Vergadering voor, om de discussien te bepalen aanstaanden zaturdag, doch liefst eerst aanstaanden maandag.

De heer *de Brauw* bestreed het hoofdvoorstel van den vorigen spreker. Het kwam hem voor dat, indien er leden waren die haast hadden, die haast niet moest strekken om heen te gaan, maar om af te doen wat voor afdoening vatbaar was. Het had geene houding, steeds van uitstel te spreken en zaken, die afgedaan konden worden, te laten liggen. Hij moest dan ook ronduit erkennen, dat er geen enkele reden voor pleitte om een onderwerp van zoo groot belang thans onbepaald uit te stellen. Het gevolg toch zou zijn, dat in de volgende Zitting het ontwerp op nieuw alle phases moest doorloopen, en ook dan nog bestond er geen waarborg voor afdoening, indien men dan weder eenige neiging betoonde om haast te hebben. Wat den tijd van behandeling betreft, nu of over eenige dagen, daarbij zou hij zich geen partij stellen; maar moest herhalen dat het geene houding had dat de Nederlandsche Natie altijd van de Tweede Kamer der Staten-Generaal vernam van uitstel op uitstel en van pogingen om niets tot stand te brengen.

De heer *Godefroi* zou zich niet mengen in den strijd, tusschen de beide vorige sprekers ontstaan. Hij wilde alleen opmerken, dat de laatste spr. het subsidiaire voorstel van den eersten geheel scheen voorbij te hebben gezien. Hij voor zich geloofde ook dat een uitstel van eenige dagen noodzakelijk was, daar het een allergewigtigst onderwerp betrof, eene wet waarvan elk art. van groot belang was en een ernstig en naauwkeurig onderzoek vereischte. Hij moest overigens herinneren, dat wanneer de wet niet vroeger behandeld kon worden, zulks de schuld was van de Regering, die haar antwoord op het voorloopig verslag drie maanden had laten wachten, ofschoon het gewijzigd ontwerp onveranderd de hoofdbeginselen van de eerste voordragt handhaaft. Juist omdat door dit verloop van tijd de geheele zaak eenigermate op den achtergrond geschoven was, scheen het niet onbillijk eenige dagen tijd tot overweging te geven. Zijne meening was dan ook, dat, wanneer men verlangde dat de Tweede Kamer *iederen* dag werkzaam zou zijn, eene degelijke en grondige overweging van moeijelijke wetsvoorstellen onmogelijk was. De heer *Thorbecke* kon van zijne zijde niet toegeven het beginsel van den heer de Brauw, dat aanhangige voorstellen ten allen tijde moesten worden afgedaan. Er was voor die afdoening een gunstig en een ongunstig tijdstip; vooral moest de Kamer trachten de zaken goed af te doen. Spreker behoorde niet tot hen die haast maken of gewoon waren afwezig te blijven; maar hij wenschte dat bij een zoo gewigtig onderwerp, de vergadering zoo voltallig mogelijk zij, en dat de leden de vrijheid hebben daaraan al die zorg te wijden, welke het verdient. Oordeelde nu de Vergadering, dat voor de behandeling van deze zaak het geschikte tijdstip thans aanwezig was, dan zou hij zich zeer gaarne scharen onder hen die tegenwoordig willen blijven en met ijver aan de discussie deel nemen, maar hij meende geheel in den geest der Vergadering te hebben gehandeld, toen hij door zijn voorstel wilde doen verklaren dat het tegenwoordig tijdstip voor de behandeling niet gunstig was. Hij deelde overigens in de meening van den laatsten spreker wat betreft de late beantwoording door de Regering, en het kwam hem voor, dat de Vergadering niet gehouden was om ten allen tijde, wanneer de Regering goed vond hare antwoorden in te zenden, dadelijk tot de afdoening van zaken over te gaan.

Niemand meer het woord vragende bragt de Voorzitter het eerst in omvraag de vraag, of de tijd van discussie over het bedoelde wetsontwerp *thans* bepaald zou worden? Die vraag werd met 35 tegen 19 stemmen toestemmend beantwoord.

Voor stemden de heeren van Forecst, Dirks, Dullert, Mackay, van Hall, v. d. Veen, Godefroi, Hoynck, Westerhoff, Heemskerk, Lycklama, van Twist, v. d. Poel, de Kempenaer, Betz, Sander, Delprat, Hoekwater, Hugenholtz, Wintgens, Idzerda, Reinders, de Brauw, Taets v. Amerongen, van Deinse, Sloet, van Franck, Elout, Gevers, ten Cate, Wintershoven, Wijbenga, van Voorthuysen, Strens en de Voorzitter.

De *Voorzitter* stelde daarna de vraag, of de discussie plaats kon hebben den dag volgende op dien waarop de aan de orde gestelde onderwerpen zullen zijn afgehandeld. 27 stemmen verklaarden zich voor en 27 stemmen zich tegen deze vraag, zoodat de stemmen staakten, en de eindbeslissing over die vraag in eene volgende vergadering zal plaats hebben.

Voor stemden de heeren van Asch van Wijk, van Forcest, Dirks, Mackay, van Hall, v. d. Veen, Westerhoff, Lycklama, van Twist, v. d. Poel, de Kempenaer, Sander, Delprat, Hoekwater, Hugenholtz, Wintgens, Idserda, Reinders, de Brauw, Taets van Amerongen, Sloet, van Franck, Gevers, ten Cate, van Voorthuizen, Strens en de Voorzitter.

In de plaats van wijlen den heer L. D. Storm werd door den Voorzitter de heer Strens benoemd als lid der commissie voor het Regeringsverslag over den staat der scholen 1857/58.

De heer ***Wintgens*** bragt rapport uit namens de commissie in wier handen gesteld was de inlichtingen op het adres van W. Bosch, gepensioneerd chef van de geneeskundige dienst in Indië. De conclusie van dat verslag, waarover later zal worden beraadslaagd, strekt om het verslag te doen drukken en ronddeelen en tevens dat de nota der Regering betrekkelijk die zaak ingediend, op de griffie der Kamer zal worden nedergelegd.

Daarna werd geopend de algemeene beraadslaging over het

Wetsontwerp tot regeling van de Loodsdienst voor Zeeschepen.

De heer *van Franck* verklaarde te behooren tot die leden, die van meening zijn, dat de schatkist geen voordeel van de loodsdienst moest trekken, en toen hij later de overgelegde begrooting had onderzocht, kwam hij tot de slotsom, dat de dienst in plaats van een voordeelig een nadeelig slot zou opleveren, omdat sommige uitgaven op die begrooting niet voorkwamen. Hij zou de cijfers niet opnoemen, omdat de Regering van zienswijze sedert was veranderd, want de Regering heeft thans ook de inkomsten van vuur- ton- en bakengelden daarbij gevoegd. Doch ook uit deze gelden mogt volgens spr. inzien de Regering geen voordeel trekken; hij had dan ook liever gezien dat de Regering zich bepaald hadde tot de verlaging der tarieven naar het voorstel der commissie van 1852, en dat loodsgelden en vuur- ton- en bakengelden en uitgaven en inkomsten zoodanig waren in verband gebragt, dat beiden elkander dekten. Voor zoover hij kon nagaan zou overigens het verlangde tarief niet van toepassing zijn op het loodsgeld voor het Noordhollandsch Kanaal; hij geloofde niet dat de intentie was om dat Kanaal uit te sluiten, en hij vroeg daaromtrent eene nadere opheldering van den Minister.

De heer *ter Bruggen Hugenholtz* deelde in de zienswijze van vele leden, dat de loodsdienst als een tak der Staatshuishouding nieuwe regelen behoefde. Hij was dus in het algemeen voor de wet gestemd, hij geloofde dat met billijkheid voor de loodsen was gezorgd en hij hoopte dat de Minister ook zorgen zou voor die mannen, die ten gevolge van den maatregel schade zouden lijden, want indien er een stand in de Maatschappij was, die tegemoetkoming verdiende, dan was het de loodsenstand. Hij had echter tegen de wet een bezwaar, bestaande namelijk in de verlaging van het tarief voor de binnenloodsgelden. Terwijl de voordragt in al hare hoofdbeginselen met de vorige overeenstemde, was alleen dat tarief met 20 pct. verlaagd, hetgeen tevens een verlies van ƒ 36.500 zou berokkenen. Dat geloofde hij niet te zijn in het wezenlijk belang van het Land en van het loodswezen. De handel had zich niet verzet tegen het tarief, zoo als dit bij besluit van 1852 was vastgesteld; alleen de Kamer van koophandel te Dordrecht had beweerd, dat die plaats daardoor benadeeld werd. Nu geloofde spr. wel niet, dat dit de eenige reden geweest is van de voorgestelde verlaging; want de Minister zelf gaf onderanderen als reden op de meerdere ontvangen over de laatste jaren, maar het was toch zeker dat handel en scheepvaart met uitzondering van Dordrecht tevreden waren. Wat die ontvangsten zelven betrof, meende de spreker, dat de Regering bij de uitgave verzuimd had te letten op de gevolgen, die de pensio nering hebben zou. In cijfers ontwikkelde de spreker deze zijne meening, en betoogde verder dat de Minister ten onregte het saldo van de opbrengst der ton- vuur- en bakengelden dienstbaar had gemaakt aan het loodswezen. Hij achtte dit eene onbillijkheid, want de schepen op de binnenwateren droegen in aanzienlijke mate daartoe bij. Er was echter meer: hij betwijfelde of de groothandel wel eene raming van inkomsten verlangde, gelijk de Minister thans had gemaakt. Sedert 9 jaren toch waren die ramingen steeds stijgende, zoodat dan ook de uitgaven van den handel steeds geklommen waren. Om al deze redenen hoopte hij, dat de Minister zijn amendement zou overnemen.

De heer *Wintgens* wenschte slechts een enkel woord te spreken en eenige opheldering te vragen aan de Regering. De vrees bestond dat de bezoldiging der loodsen eene te groote verlaging zou ondergaan. Gaarne werkte hij mede om den handel zoo veel mogelijk van lasten te ontheffen; maar hij wenschte dat niet te doen ten koste van eene bepaalde klasse van personen, wier bedrijf in zoo ruime mate de belangstelling verdient. Ook hier wilde hij hebben toegepast het leven en laten leven. De loodsen verdienden in hooge mate ieders belangstelling: zij sleten hun leven vol zelfopoffering, hetgeen vooral den zeeloods gold; maar ook de binnenloods was dagelijks aan weer en wind blootgesteld en ook aan hem waren groote belangen toevertrouwd. Het was dan ook in het belang van den handel zelve, dat die personen niet karig moesten worden bezoldigd, en nu bestaat de vrees dat voor sommige districten, vooral voor het 4de en 5de, eene te groote verlaging van bezoldiging zou worden tot stand gebragt. Het antwoord, dat de Regering ten aanzien van dit punt gegeven heeft, was niet geruststellend; want zij erkende dat die loodsen dit jaar karig bezoldigd zouden zijn, doch dat dit welligt in een volgend jaar verbeterd zou worden. De spreker wenschte derhalve eene nadere verzekering, dat ten deze met billijkheid zou worden gehandeld.

De heer *Hoynck van Papendrecht* wederlegde de bezwaren door den heer Hugenholtz tegen de voordragt in het midden gebragt. Hij meende onder anderen dat, wanneer ook niet in rekening waren gebragt de gevolgen van pensionering, daartegenover stond, dat de raming van de opbrengst der loodsgelden ook oneindig lager was gesteld dan de opbrengst in 1857 reeds geweest is. Evenmin kan hij toegeven, dat de verlaging der tarieven onraadzaam was, omdat in de toekomst meerdere uitgaven in het belang van de scheepvaart te verwachten waren: hij meende dat de opbrengst der loodsgelden in de laatste jaren zoo ontzaggelijk was toegenomen, zoowel als het bedrag van vuur-, ton- en bakengelden, dat alle vrees voor eene latere noodzakelijkheid tot verhooging van de tarieven, kon geacht worden overdreven te zijn. De verlaging zelve der tarieven had eene zeer eenvoudige reden tot grondslag. De commissie van 1852 kon slechts letten op de uitkomsten van vroegeren tijd; sedert waren zes jaren verloopen, gedurende welke die uitkomsten aanzienlijk verbeterd waren en hij was overtuigd dat de commissie zelve, indien zij thans maatregelen had voor te stellen, eene gelijke verlaging zou voordragen. Hij aarzelde dan ook geen oogenblik de vraag toestemmend te beantwoorden of het wenschelijk ware het tarief zoo laag aan te nemen als door de Regering wordt voorgesteld. Er is telkens op gewezen, dat het eenige middel om de concurrentie voor te staan, daarin bestond om in het belang der scheepvaart niets onbeproefd te laten, wat strekken kon om de lasten die op haar drukten weg te nemen. Men had beweerd, dat het voorgestelde tarief lager zou zijn dan de tarieven in andere Landen; spreker had van de Kamer van koophandel te Rotterdam een stuk ontvangen, waaruit juist het tegendeel bleek, dat namelijk ons tarief, al werd het zoo laag als nu wordt voorgedragen, nog hooger zou zijn dan overal elders. Hij geeft daarvan eenige voorbeelden, door de kosten in de havens van Hamburg, Havre en Londen te vergelijken met die van onze havens. Uit dit betoog leidde de spreker de slotsom af, dat de voorgedragen maatregel tot verlaging der tarieven noodzakelijk was en dat hij zich derhalve met het amendement van den heer Hugenholtz niet vereenigen kon.

De heer *van Voorthuysen* ondersteunde het wetsvoorstel uit een algemeen staathuishoudkundig oogpunt. Dat voorstel was gevestigd op hetzelfde beginsel als bij de gemeentewet bepaald was omtrent de heffing van belastingen voor diensten door de gemeenten bewezen, en hij betoogde dat alle ingezetenen gelijk belang hadden om de scheepvaartregten zoo laag mogelijk te zien heffen, ten einde ook langs dien weg den prijs der voorwerpen voor algemeene behoeften tot het laagst mogelijke peil te zien afdalen.

De heer *Hugenholtz* beantwoordde de twee vorige sprekers; betoogde dat het hier geene belasting maar eene retributie gold; dat staathuishoudkundige bespiegelingen hier minder afdoende waren en dat eene vergelijking tusschen de kosten van havens buitenslands en hier niet opging, van wege het verschil der plaatselijke gesteldheid.

De heer *Sander* achtte zich verpligt, omdat Dordrecht in de discussie was genoemd, een enkel woord in het midden te moeten brengen; doch dan had hij alleen het algemeen belang op het oog. Hij kon goedkeuren dat de Staat het monopolie had van het loodswezen, maar hij wilde niet dat de Staat er eene winstgevende zaak van maakte. De lasten mogten niet zwaarder drukken dan in het belang der loodsdienst volstrekt noodig was. Van dit standpunt beschouwd geloofde hij, dat Dordrecht op verlaging van tarieven billijkerwijs aanspraak mogt maken, en dat de Gemeenteraad en de Kamer van koophandel dier stad slechts hun pligt vervuld hadden, door daarop aan te dringen.

Interpellatie betrekkelijk de emancipatie der Slaven in West-Indië.

Nadat de Vergadering voor een kwartier uurs geschorst was, vroeg de heer *Elout van Soeterwoude* verlof aan de Kamer, om, aangezien de Minister van Kolonien aanwezig was, tot Z. Excell. eenige vragen te mogen rigten, met betrekking tot de aanhangige wetsvoorstellen tot emancipatie der slaven in W.-Indië. De Vergadering het verlof verleend, en de Minister zich bereid verklaard had de vragen te beantwoorden, werd aan den heer Elout het woord verleend.

De heer *Elout* (voor zooveel verstaanbaar) herinnerde in de eerste plaats, dat het voorloopig verslag op de wetsvoorstellen die hij op het oog had eerst was gearresteerd op 7 april jl., doch dat sedert drie maanden verloopen waren, en hij meende de teleurstelling niet geheel te mogen misbillijken van hen, die, door het niet inkomen van het antwoord der Regering, vreesden, dat het gewigtige onderwerp ook in deze Zitting niet zou worden afgedaan. Lette de spreker op den aard der zaak en op het schreeuwende onregt, dat door de bestendiging der slavernij gepleegd werd, dan eischten de eer, het belang van Nederland, dat aan de slavernij ten spoedigste een einde gemaakt worde. De bestaande toestand was allerbeklagelijkst, niet alleen waren daarvan de slaven de slagtoffers, maar ook de vrijen, want de zedelijkheid ging te niet, de welvaart kwijnde, en de offers, die van de schatkist gevergd werden, klommen jaarlijks meer en meer. Naar alle oordeel was er geen ander middel van herstel dan de geheele uitroeijing van de slavernij en het gehoor geven aan de reeds te lang gesmoorde stem van het Christendom. Lette de spreker op den omvang van den voorgestelden maatregel, dan vindt hij in den man, die hem waarschijnlijk zou moeten uitvoeren, en in de voorhanden middelen redenen genoeg voor zijn vertrouwen, dat de uitvoering met beleid en overleg geschieden zou. Lette hij op de gevoelens der Regering, dan zag hij daarin nog eenigermate onzekerheid: want terwijl de emancipatie werd uitgesteld, zag hij de Regering niet terugdeinzen voor maatregelen, die den Staat voor millioenen gedurende eene halve eeuw zouden verbinden. Hij zou niet zijn tegen zoodanige maatregelen, maar vóór alles, meende hij, moest een einde worden gemaakt aan de slavernij: eene afschaffing waarop onmisbaar de zegen zou rusten. Lette hij, eindelijk, op den man, die waarschijnlijk geroepen zou worden den maatregel der emancipatie uit te voeren, dan zag hij een man, die jaren lang met de West-Indiën bekend en van de plannen der Regering doordrongen was. De spreker meende dus, dat er allezins reden was, om afdoening te verlangen; want werd de wet nu niet afgedaan, nog een jaar langer zou de slavernij bestendigd worden. De belangstelling, die de Minister van Koloniën steeds had aan den dag gelegd voor de emancipatie der slaven, deed den spreker vermoeden, dat er gewigtige gronden moesten aanwezig zijn voor de vertraging, die de zaak thans ondervond. Hij hoopte derhalve, dat de Minister zou kunnen mededeelen, dat er nu reeds voorbereidende maatregelen waren genomen, om eene spoedige uitvoering van de wet, dadelijk nadat zij zou zijn tot stand gekomen, mogelijk te maken; en tevens, dat er kans bestond, om nog in deze Zitting de Memorie van Beantwoording te ontvangen. De overtuiging stond toch bij den spreker vast, dat zeer velen in den Lande met gespannen aandacht de zaak in het oog hielden en den Minister voor een geruststellend antwoord dank zouden weten.

De heer *Minister van Kolonien* zeide, dat reeds uit zijn antwoord, onlangs in de Eerste Kamer gegeven, gebleken was, hoe ontstane omstandigheden eene tijdelijke vertraging van de zaak der emancipatie noodzakelijk gemaakt hadden. Wat de tweede vraag betrof, of er nu reeds voorbereidende maatregelen genomen werden, daarop kon de Minister geruststellend antwoorden. De stand van zaken was aldus: De Minister had blijk gegeven van zijne belangstelling in deze, daar hij het eerst van *al* de emancipatie had ter hand genomen; doch omstandigheden hadden belet, tot nu te antwoorden op het verslag, door de Kamer uitgebragt. Met genoegen had de Minister opgemerkt overeenstemming tusschen de Kamer en hem betrekkelijk hoofdpunten zijner voordragt, namelijk dat de slavernij niet trapsgewijs, maar in eens moest worden afgeschaft; dat de vrijgemaakte slaaf zijn losgeld noch in geld noch in arbeid aan den Staat moest teruggeven; dat er geene landelijke gemeenten behoorden te worden gecreëerd, enz. Ten aanzien echter van twee cardinale punten bestond tusschen de Kamer en de Minister eene niet zoo groote overeenstemming. Het eerste punt betrof het aangewezen middel van de Bank, om daardoor ook de toekomst van de ontwikkeling van Suriname te verzekeren. Dat stelsel, ofschoon het niet zoo algemeen bijval mogt erlangen, zou ook nu nog met overtuiging door den Minister worden verdedigd, indien niet omstandigheden plaats gegrepen hadden, welke op dezen grondslag invloed hadden, in verband met de quaestie van immigratie. De Minister zou thans over dit vraaagstuk niet uitweiden, maar alleen aanvoeren, dat hij zich van het middel der Bank veel goeds had

voorgesteld en overtuigd was, dat het geen verliesgevend papier zou zijn, hetwelk op naam dier Bank zou worden uitgegeven. — Het tweede punt van verschil betrof de groote mate van vrijheid, die de Regering had geëischt om bij de uitvoering van den maatregel te kunnen beschikken. Het voorloopig verslag eischte daarentegen beperking dier vrijheid, en wilde nu reeds vele middelen van uitvoering bij de wet bepaald hebben. De Minister nu moest verklaren, dat hij voor zich nog niet had kunnen vinden den maatstaf, hoe ver de Regering de verantwoordelijkheid op zich zou kunnen nemen, om ten aanzien van de emancipatie zich de handen te laten binden. De aftreding van den laatsten landvoogd van Suriname, een zelfstandig en waardig man, was voornamelijk daaraan toe te schrijven, dat deze zich verklaard had tegen eene dadelijke afschaffing; en juist deze omstandigheid noopte den Minister dubbel, om met nog ernstiger aandacht te onderzoeken, in hoever de plannen zijn te verwezenlijken, die een zelfstandig man en een man van karakter niet op zich heeft durven nemen.

De Minister aarzelde niet bij herhaling de verklaring af te leggen, dat de emancipatie blijft zijn innige wensch en het doel is waarnaar hij streefde. Hij aarzelde niet te verklaren, dat hij zich hoogst gelukkig zou achten, indien hij het voorgestelde doel werkelijk zou hebben bereikt. In verband met den nieuwen landvoogd in Suriname en met de verandering van hulp, die bij het Departement had plaats gegrepen, had de Minister op nieuw voorbereidende maatregelen doen nemen, waarbij tevens aan den nieuwen Gouverneur die vrije hand was gelaten, welke noodzakelijk behoorde te worden verleend, daar niet alles bij briefwisseling kon worden afgedaan. Men moest, bovendien, ééne gewigtige omstandigheid niet uit het oog verliezen. Kwam er in den grondslag betrekkelijk de Surinaamsche Bank wijziging, dan moest dit ook invloed hebben op de finantiële maatregelen; dan zou het betrekkelijk klein getal millioenen, in de eerste jaren voor de emancipatie benoodigd, eene zeer aanzienlijke uitbreiding ondergaan en tot 15 millioenen nagenoeg moeten stijgen, of zou eene schuld tot dat bedrag moeten gecreëerd worden. Ook dit onderwerp moet met des te meer aandacht overwogen worden, wanneer men wilde blijven uitgaan van het beginsel, dat de maatregel der emancipatie ook moet strekken tot meerdere welvaart en bloei der kolonie Suriname. Want hoezeer de Minister omtrent de hoofdzaak overeenstemde met den heer Elout, bestond er toch tusschen hen beiden een groot verschil. De Minister toch meende hem te hebben hooren zeggen, dat hij het onregt wenschte te zien ophouden, ook omdat het onregt de bronnen van welvaart verslapte. Onbewimpeld moest de Minister hier zijn gevoelen te kennen geven, dat wanneer in de behoeften van den handenarbeid niet te gelijk zouden kunnen voorzien worden, men ja dan wel door de emancipatie zou hebben vervuld een pligt van den Christen en van den mensch, maar dat er dan geene mogelijkheid zou bestaan om te handhaven, de Minister zeide niet, de ontwikkeling, maar zelfs de bestaande productie van Suriname. Integendeel zou zoodanige regeling tot vele, tot zeer vele onvermijdelijke uitgaven leiden, zoo tot handhaving van orde en rust, als tot ontwikkeling van de kolonie zelve. De slotsom van des Ministers beschouwingen was dan ook, dat er geene mogelijkheid bestond, om nog dezer dagen de Memorie van Beantwoording in te zenden, maar dat de Minister in de aanstaande najaarszitting hoopte dat antwoord te kunnen aanbieden. Intusschen werd niets verzuimd, om te doen nu reeds, al wat strekken kon, om de eventuële uitvoering van den grooten maatregel met spoed te doen plaats hebben.

De heer *Elout*, die in den loop van een ander debat, zich niet in deze questie dieper wenschte in te laten, en derhalve zich wenschte te onthouden van eene appreciatie der antwoorden van den Minister: bepaalde zich tot het brengen van zijnen dank aan den Minister, wegens de zeer heusche wijze, waarop deze wel den stand van zaken had gelieven open te leggen.

De interpellatie had verder geen gevolg.

Daarna had de hervatting plaats van de algemeene beraadslaging over het

Wetsontwerp tot regeling van de loodsdienst op de zeeschepen.

De heer *Minister van Marine* stond nu op, om het wetsontwerp te verdedigen tegen de daartegen ingebragte bezwaren. Op den voorgrond toonde de Minister aan, hoe moeijelijk het was, om in de ingewikkelde questie der loodsdienst, zonder opzettelijke studie, een juist inzigt te verkrijgen, en dat het ondoenlijk was om ter inlichting van de Kamer meerdere stukken te verschaffen, dan reeds nu overgelegd waren. Het amendement van den heer Hugenholtz achtte de Minister in strijd met het beginsel van de wet. Dat beginsel was, dat de loodsdienst was een Rijksdienst; dat op dergelijke dienst toepasselijk was als het ware de regel van art. 254 der Gemeentewet, en dat derhalve uit die dienst geen voordeel voor de schatkist mogt worden genoten. Daarnaast stond het beginsel, dat de loodsen behoorlijk moesten worden bezoldigd, en dat dit werkelijk geschiedde. daartoe verwees de Minister den heer Wintgens, bij wien omtrent dit punt twijfel was gerezen, o. a. naar den staat n.º 13, bij de voordragt overgelegd. Gelijke reden had ook gegolden bij de vaststelling der tarieven, en de Minister kon het niet als ernstig gemeend beschouwen, toen de heer Hugenholtz hem als het ware toevoegde: „Gij zijt Dordrechtenaar en wilt Dordrecht bevoordeelen." Gelijk regt zou de Minister hebben met te zeggen: „Gij zijt Dockumer, en wilt Dordrecht benadeelen." Bovendien, de heer Hugenholtz zelf had aangetoond, dat het voorgesteld tarief Dordrecht niet baten zou. De eenige reden tot verlaging der tarieven was het algemeen belang. Sedert het ontwerp der Commissie van 1852 had men de ondervinding geraadpleegd, zoodat zelfs de ongunstige jaren 1854, 1855 en 1856 hebben doen zien, in hoe aanzienlijke mate de opbrengst der loodsgelden was toegenomen. De vermindering van de tarieven der binnen-loodsgelden was gegrond op den billijken grondslag, dat er tusschen die gelden en de gelden voor de zeeloodsen eene behoorlijke verhouding behoorde te bestaan, terwijl de ondervinding ook hier had geleerd, dat die vermindering gevoegelijk plaats kon grijpen. Wat eindelijk betreft de vraag van den heer van Franck betrekkelijk de loodsgelden op het Noordhollandsche kanaal, moest de Minister opmerken, dat volgens de voorgedragen wet, de gelden op dat kanaal deelachtig zouden worden de vermindering van de 20, 25 en 30 % volgens het plan van de commissie van 1852, en dat derhalve het onmogelijk was, om, boven en behalve die vermindering, nog toe te staan eene vermindering van 20 per cent.

De heer *van Franck* verklaarde door dit antwoord weinig bevredigd en voornemens te zijn een amendement voor te stellen op art. 3, ten einde aan zijn verlangen voldaan werd. Nadat de heer *Hugenholtz* den Minister nog nader had beantwoord vroeg de heer van Hall het woord.

De heer *van Hall* erkende, dat deze wet alleen kon rusten op het beginsel, dat de Staat er belang bij had om ambtenaren te bezitten, genegen en bekwaam om de moeijelijke pligten te vervullen, die aan binnen- en buitenloodsdienst verbonden waren. Hij begreep dat de renumeratie geëvenredigd moest zijn aan de kennis, die men van deze ambtenaren vorderde, en naar mate van de meerdere of mindere gevaren, waaraan zij waren blootgesteld. Maar nu waren er in de wet bepalingen, met dat beginsel in strijd. Reeds was het denkbeeld stuitend, dat er eene *verpligting* bestond, om op een kanaal een loods te nemen. Op welk beginsel rustte die verpligting, vroeg de spreker. Maar erger wordt het, wanneer men overweegt, dat men nu voor de loodsen, die op kanalen *moeten* genomen worden, zoo als in het Noordhollandsche kanaal en in het kanaal van Voorne, zelfs *meer* geld vraagt, dan voor de loodsen op de rivieren en op zee. Spreker wenschte daaromtrent wel eenige ophelderingen te ontvangen.

De heer *Minister van Marine* merkte op, dat de zaak van het Noordhollandsch kanaal geheel lag buiten het departement van marine, want dat het, als een onderdeel van den waterstaat, ressorteerde onder binnenlandsche zaken. Wat de hoogere bezoldiging betreft, moest de Minister in overweging geven, dat die moest geregeld worden in verband met hetgeen de loodsen *thans* verdienen en dat de ongelijkmatigheid derhalve het gevolg was van een sinds lang bestaanden toestand. De verpligting, om op het Noordhollandsche kanaal een loods te nemen, was het gevolg van de werkelijke moeijelijkheden, met welke diepgaande schepen inderdaad op dat kanaal hadden te kampen, zoo als de zuiging van het water, het passeren van andere groote schepen, enz.

De algemeene beraadslaging daarna gesloten zijnde, werden de artt. 1 en 2, zonder discussie en zonder hoofdelijke omvraag, *aangenomen*.

Op art. 3 werden *twee* amendementen voorgesteld. Het eerste van den heer *Hugenholtz*, strekkende om de voorgestelde *lagere* tarieven te doen vervangen door de tarieven, die in eene vorige voordragt (van 1855-56), krachtens de voorstellen der Staatscommissie van 1852, waren voorgedragen.

Het tweede van den heer *van Franck*, de strekking hebbende om het tarief voor zooveel het Noordhollandsche kanaal betreft, toepasselijk te verklaren met 20 pct. vermindering.

De heer *Sander* stelde bovendien een sub-amendement voor op het amendement van den heer Hugenholtz, met de strekking, om, bij aanneming van dat amendement, de loodsgelden te bepalen van Dordrecht op 's Gravendeel, naar Hellevoetsluis, Brielle en Maassluis op 7/10 en naar Brouwershaven, Zierikzee en vice versa op 10/10.

De heer *Minister van Marine* verklaarde zich met de twee amendementen, om de reeds opgegeven redenen, niet te kunnen vereenigen, het allerminst met het laatste, omdat het diep ingreep tegen den regel, dien de Staatscommissie in der tijd tot grondslag van hare berekening had genomen.

Thans merkte de heer *Dullert* op, dat het amendement van den heer van Franck, in den vorm waarin het was aangeboden, niet in stemming kan worden gebragt, want dat art. 3 dan eigenlijk zou verklaren, dat een der staten gebrekkig was en dat die alleen met vermindering van 20 pct. moest worden toegepast. Spreker meende, dat de Staat zelf dan behoorde met dat bedrag gereduceerd te worden; dat was echter op dit oogenblik onmogelijk, en hij stelde derhalve voor, de discussie over art. 3 en de daarop voorgestelde amendementen te verdagen tot morgen ochtend.

Deze motie werd ondersteund door de heeren van Hoëvell en Thorbecke, welke laatste daarbij de wenschelijkheid deed uitkomen, dat ook de heer Hugenholtz van den hem gegeven tijd gebruik zou maken, om ook zijn amendement te brengen in den vorm, als hij dat wenschen zou in de wet te zien opgenomen.

Deze motie, eindelijk, aangenomen zijnde, ging de Vergadering, na nog te hebben aangehoord eenige rapporten uitgebragt door de heeren Idserda en Begram, op aan de Kamer ingezonden verzoekschriften, uiteen tot morgen ochtend ten elf ure.

De sectiën der Tweede Kamer hebben heden dingsdag ochtend vóór de openbare zitting onderzocht het ingekomen wetsontwerp tot bepaling der tuchtigingen, op te leggen aan de verpleegden in de Ommerschans en Veenhuizen. Tot rapporteurs zijn benoemd de heeren Sander, Hugenholtz, Gevers Deynoot, van Nispen en Betz.

Bepalingen omtrent den doortogt en het vervoer van Landverhuizers.

Thans is verschenen het Voorloopig Verslag der Tweede Kamer over dit ontwerp van wet, waaraan wij de volgende hoofdpunten ontleenen:

Algemeen verklaarde men met genoegen te hebben opgemerkt, dat de Regering zich bij het ontwerpen van dit nieuwe wetsvoorstel den inhoud van het Voorloopig Verslag over het vroegere van gelijke strekking van 2 februarij 1856 ten nutte gemaakt, ja zelfs in menig opzigt tot rigtsnoer gekozen heeft.

In weêrwil der aanvulling die het wetsvoorstel bij de nieuwe bewerking heeft ondergaan, bezit het, naar het gevoelen van een groot aantal leden, nog niet zoodanige volledigheid, als voor het bereiken van het doel van geheel den maatregel wordt vereischt. In de eerste plaats vangt de wet eerst aan beschermend voor de landverhuizers te werken, als zij in de haven van inscheping zijn aangekomen, en is dus de zorg, die van hunne eerste aankomst op onze grenzen tot het bereiken der havenplaats voor hen moet worden gedragen, volstrekt niet geregeld. Dit schijnt echter een punt van bijzonder gewigt. Op het voorbeeld van andere wetgevingen zouden bepalingen te maken zijn, die aan de landverhuizers zekerheid gaven, van reeds bij hunne eerste aankomst op onzen bodem al de inlichtingen te zullen ontvangen, welke zij behoeven.

Dat zou zeer kunnen worden bevorderd indien op de grensplaatsen, waar de aankomst van meer aanzienlijke bezendingen landverhuizers te verwachten is, een commissaris of beambte ad hoc gevestigd werd, die met de commissien in de havenplaatsen in verband stond. Bij zoodanigen commissaris zouden de landverhuizers zich dadelijk na hunne aankomst op ons grondgebied te vervoegen hebben. Daardoor zou de taak der politie ten hunnen aanzien gemakkelijker gemaakt en in het stelsel van toelating de noodige eenheid gebragt worden. In de tweede plaats wilde men, in verband met het daarover aangemerkte, gevraagd hebben of de wet niet aan de landverhuizers zekerheid zou kunnen geven, dat zij op de grenzen met opzigt tot de betaling van inkomende regten voor de goederen en voor den mondkost, dien zij medevoeren, geene moeijelijkheden zullen ontmoeten. In vreemde wetgevingen vindt men van zoo iets het voorbeeld. In de derde plaats acht men het eene wezenlijke leemte in het ontwerp, dat art. 3 omtrent de wijze van zamenstelling der commissien van toezigt naar nader door den Koning te geven algemeene voorschriften verwijst. Men wilde die voorschriften in de wet zelve opgenomen hebben. Daardoor zou zoowel aan de landverhuizers als aan de ondernemers, die zich met hun vervoer zullen belasten, een waarborg worden gegeven, dat de commissien, die, zoo zij hare taak naar behooren zullen volvoeren, met de noodige magt moeten worden bekleed, steeds in den geest der wet werkzaam zullen zijn. Teregt wordt op dit punt aangedrongen in een vertoog over het wetsontwerp, hetwelk de permanente commissie uit de Amsterdamsche reederijen aan leden der Kamer heeft doen toekomen, aan welk vertoog men te meer waarde hecht, omdat geheel de inhoud het bewijs levert, dat de daarin voorkomende opmerkingen niet door eenzijdige zorg voor de behartiging van de belangen onzer reederijen ingegeven zijn, maar ook op het wel begrepen belang der landverhuizers zelven rusten. — In de vierde en voornaamste plaats keurden de bedoelde leden, die ook hier weder de Amsterdamsche reeders op hunne zijde hebben, het af, dat art. 6 van het ontwerp alles wat de inrigting en toerusting der schepen voor het vervoer van landverhuizers betreft, aan eenen nader vast te stellen algemeenen maatregel van inwendig bestuur overlaat. Door het weglaten der bepalingen daaromtrent uit de wet werd lijnregt gehandeld in strijd met het doel, waarmede zij tot stand wordt gebragt. Zij is toch vooral bestemd om buiten 's Lands te werken; om daar aan de landverhuizers en degenen die zich met het vervoer daarvan bezig houden, de zekerheid te geven, dat in Nederland van Staatswege niet minder voor deze aangelegenheid zorg wordt gedragen dan elders. Maar daarvoor ook moet de wet, als een kort compendium, den landverhuizer bekend maken met al waarop hij hier te Lande rekenen kan. Hij of zijne raadslieden moeten in staat zijn, onze wetgeving op dit stuk te vergelijken met die van Hamburg, Bremen, Hannover, Engeland of Frankrijk. De daar bestaande wetten of verordeningen behelzen uitgewerkte bepalingen over de inrigting van het schip, de ruimte voor ieder passagier, de ligging, verlichting en ventilatie enz. enz. Waarom zou dit alles ook hier niet in de wet kunnen worden opgenomen? De Regering kondigt wel het voornemen aan om sommige der aangeduide bepalingen op te nemen en een Koninklijk besluit, 't welk tegelijk met deze wet zou worden afgekondigd. Maar zoodanig afzonderlijk besluit kan het vertrouwen niet inboezemen, 't welk het inlasschen derzelfde bepalingen in de wet geven moet. Het vermoeden kon worden geboren, dat de bij besluit vastgestelde bepalingen eer veranderlijk waren en minder zekerheid gaven dan die van de wet. — Andere leden konden niet toegeven, dat de tegenwoordige wet al de aangeduide aanvullingen volstrekt behoeft. Men moest ook in deze zaak niet al te veel willen reglementeren, en tevens de regelmatige werking der politie, vooral ook op de grenzen, niet al te zeer ter zijde stellen. Het hoofdpunt was, dat de landverhuizers in de haven van inscheping tegen bedrog en misbeding beveiligd wierden. Gedurende hunnen doortogt van ons Land hadden zij niet zoo zeer daarvoor te vreezen. In België wordt de zaak der landverhuizers uitsluitend door Koninklijke besluiten en ministeriële beschikkingen geregeld, en desniettemin heeft Antwerpen het vervoer van landverhuizers, dat, vroeger over Rotterdam plag te geschieden, geheel aan zich getrokken. Op deze tegenwerpingen werd geantwoord, dat het hier het terugwinnen van eenen verloren geganen tak van bedrijf geldt, wat altijd met grootere moeijelijkheden gepaard gaat dan het behoud van het bestaande. Daarom mogen geene voorzorgen worden verzuimd die tot het doel kunnen leiden. Daarenboven behoefde onze wet niet meer dan een minimum van voorzorgen omtrent de aangeduide punten te bevatten. Als de reeders hun belang wel verstonden, zouden zij, eenmaal weder in het genot van het vervoer gekomen niet nalaten hen te lokken door voordeelen, waartoe de wet hen niet verpligt. — Door sommige leden werd de vrees geuit, dat de wet, zoo als zij daar ligt, gevaar liep, niet aan het doel te beantwoorden. De wet van 13 augustus 1849 (Staatsblad n.º 89), men mogt het zich niet ontveinzen, was, vooral ook in Duitschland, onder de minvermogende volksklassen een soort van schrikbeeld, dat haar niet gunstig voor het betreden van onzen bodem stemde. Van dezelfde zijde werd de vrees geopperd, dat bij de wet al te veel van de ondernemers van het vervoer van landverhuizers wierd gevergd, en dat onze reeders daardoor van eene toewijding aan dezen tak van bedrijf zouden worden afgeschrikt. Van de zijde der meerderheid deed men echter opmerken, dat de gewraakte bepalingen ook in de vreemde wetgevingen voorkomen. Zij behooren dus tot gemeen regt der landverhuizers en reeds daarom is hare weglating of verzachting eene onmogelijkheid.

Maar, werd door sommigen gevraagd, gesteld zelfs dat de wet in alle opzigten de vergelijking met vreemde verordeningen van gelijken aard kan door staan, zal zij ook dan nog niet te laat komen? Nederland heeft zijn aandeel in het vervoer van landverhuizers reeds sedert geruimen tijd geheel of nagenoeg geheel verloren. Bij de overige leden woog dit bezwaar niet. Huns inziens kon het er toe leiden om het tot stand komen der wet zooveel mogelijk te bespoedigen, genszins om zich als 't ware van de zaak af te maken. Het geldt hier bijna een punt van nationale eer. Nederland behoort zich te zuiveren van de blaam, die, ten gevolge van welke omstandigheden dan ook, op ons Land rust, als of daar de belangen der landverhuizers minder ijverig en zorgvuldig behartigd worden dan elders. Er is volstrekt niets onmogelijks in, dat de beweging naar onze zeehavens weder een aanvang neemt. Staatkundige omstandigheden, vooral ook oorlogsgebeurtenissen, kunnen daartoe medewerken. Maar dan ook mag niets worden verzuimd, wat zulk eenen voor den bloei van onze scheepvaart en onzen handel gewenschten keer van zaken bevorderen kan. — Mede in overeenstemming met het gevoelen der Amsterdamsche reeders, zou men het wenschelijk achten, dat de wet alleen voor vreemde landverhuizers van toepassing ware, en dat dus in de artikelen 7 tot 17 van het ontwerp de vermelding van *Nederlandsche* landverhuizers achter bleef. — Met eenige bevreemding heeft men in de memorie van toelichting gelezen, dat de Regering, die daarin telkens te dezer zake ingewonnen adviesen van de Kamer van koophandel te Amsterdam en Rotterdam aanhaalt, in het overleggen dier adviesen zwarigheid maakt, voorgevende dat het ontwerp sedert zóó zeer gewijzigd is en de vergelijking van de adviesen met de voorgestelde bepalingen dus te moeijelijk zou zijn. Men ziet tegen de moeite dier vergelijking niet op, en meent dus op de mededeeling der bedoelde adviesen te moeten aandringen; eene mededeeling, die natuurlijk weinig doel zou treffen, als niet tevens het ontwerp, waarop de adressen slaan, wierd overgelegd. Men vleit zich door een en ander eene bijdrage te meer te zullen ontvangen tot het vestigen van een juist oordeel over de bijzonderheden der wet.

Op de artikelen zelve zijn zeer uitgebreide en belangrijke beschouwingen gemaakt; plaatsruimte verbiedt ons echter die mede te deelen, wij vermeenen te kunnen volstaan met de hiervoren vermelde hoofdbedenkingen.

De commissie van rapporteurs bestaat uit de heeren van der Poel, van Asch van Wijck, Ter Bruggen Hugenholtz, van Voorthuyzen en Thorbecke.

Vaststelling der begrooting voor de gestichten te Ommerschans en Veenhuizen voor het tweede halfjaar 1859.

Uit het voorloopig verslag omtrent dat wetsontwerp ontleenen wij de volgende bijzonderheden.

Onderscheidene leden meenden te weten, dat, zoo al eene voorloopige scheiding tusschen den Staat en de Maatschappij van Weldadigheid, ingevolge de wet van den 4 junij 1859 (Staatsblad n.º 55) plaats hebbe gehad, er nog belangrijke punten te regelen vallen, alvorens het er voor mag gehouden worden, dat deze gestichten geheel aan den Staat zijn overgegaan. Men wenschte toch vrij algemeen van de Regering zelve de bevestiging dier ophelderingen te ontvangen, ten einde met zekerheid te kunnen beoordeelen, of nu reeds het tijdstip is aangebroken om gelden voor het afzonderlijk beheer dezer gestichten beschikbaar te stellen.

Algemeen waren de klagten omtrent de buitengewone schraalheid der Memorie van Toelichting, welke dit wetsontwerp vergezelt, en met betrekking tot de organisatie in het algemeen aan de gestichten als strafkolonien tot wering der bedelarij te geven, en met betrekking tot de regeling van het over dezelve te voeren beheer. Men meende niet te veel te verwachten door bij deze gelegenheid te gemoet te zien eene blootlegging van de omtrent deze beide punten bij de Regering bestaande voornemens, en men drong daarop dan ook aan.

Wat wijders de aanvraag van gelden voor een half jaar betreft, hebben enkele leden in het voorbijgaan eenige bevreemding te kennen gegeven, dat men daaromtrent in de Memorie van Toelichting alleen de verklaring vindt, dat het bij het stellen dier Memorie niet zeker was, of het Rijksbeheer met 1º julij zou aanvangen. Aangezien dergelijke verklaringen vaak onzekerheid te weeg brengen, en tot bedenkingen of vragen aanleiding geven, welke anders niet zouden opgerezen zijn, gaven deze leden in overweging om voortaan ook de Memorie van Toelichting te dagteekenen. — Afgescheiden van de regeling van het beheer, doch in verband met den wensch naar inlichting omtrent de inrigting dezer gestichten, werd door sommige leden vooral het verlangen uitgedrukt om te mogen vernemen, of deze gestichten aangemerkt moeten worden als zoodanige instelling tot voorkoming van bedelarij, welker bestaan bij art. 274 van het Code Penal en art. 19 der wet van 29 junij 1854 (Staatsblad n.º 102) als de voorwaarde der strafbaarheid van het bedelen zelf wordt gesteld. Deze gedachtenwisseling gaf aanleiding tot de vraag, welke de bedoelingen der Regering zijn met betrekking tot de haar bij art. 62 der armenwet gegeven bevoegdheid om ook gemeentelijke werkhuizen, op verlangen der betrokken besturen, te verklaren tot bedelaarsgestichten, krachtens de bepalingen van het wetboek van strafregt. Er bestond te meer grond voor het verlangen om van de inzigten der Regering ook op dit punt kennis te verkrijgen, omdat de mate, waarmede aan deze bepaling uitvoering wordt gegeven, van grooten invloed moet zijn op de inrigting dezer gestichten in het algemeen, zoo ook in het bijzonder op de beslissing van het vraagpunt, of aan beide gestichten, zoowel aan die te Ommerschans als aan die te Veenhuizen, een voortdurend bestaan zal worden verzekerd. — Ten aanzien van de laatst voorgaande vraag liepen de gevoelens meer uiteen. Verscheidene leden waren van oordeel, dat de gestichten te Ommerschans en te Veenhuizen gevoegelijk vereenigd konden worden. Andere leden bestreden dit denkbeeld voor het oogenblik, voornamelijk met het oog op de bezwaren, uit de regeling van den arbeid te wachten.

Eenige leden gaven hunne bevreemding te kennen, dat de Regering ook niet gevraagd heeft eene zekere som als bedrijfkapitaal. Met het oog vooral op de wenschelijkheid om de inkoopen, zoowel van levensmiddelen als van grondstoffen, tegen contante betaling te doen, schijnt een dergelijk kapitaal onmisbaar. Ontegenzeggelijk zal daardoor het aangevraagde bedrag moeten stijgen, maar dit leidt slechts tot eene schijnbare verhooging, aangezien door de contante betaling wezenlijk voordeel zal worden behaald.

Op grond van de redenen, waarom men aan deze voordragt het karakter eener credietwet gegeven wenschte te zien, heeft de commissie van rapporteurs de algemeene opmerking gemaakt, dat men zich daarom niet algemeen begeven heeft in een naauwkeurig onderzoek der afzonderlijke posten van deze begrooting.

De Commissie in wier handen gesteld waren de inlichtingen op het adres van W. Bosch, gepensioneerd chef der geneeskundige dienst in Nederlandsch Indië, heeft haar verslag uitgebragt. Zij verwijst daarbij tot al hetgeen omtrent deze zaak is geschied en speciaal naar de debatten in de vergadering van 17 maart jl. Zij bepaalt zich tot eene verwijzing naar de verklaring destijds afgelegd door den heer Minister van Kolonien: „dat hij zich van de mededeeling der stukken aan den adressant, ofschoon hij die persoonlijk zou kunnen wenschen, moet onthouden ter wille van het in dezen betrokken Regerings-beginsel, dat door de Kamer mededeeling zou kunnen worden verlangd aan ondergeschikten van het bestuur, van stukken tot dat bestuur behoorende."

Na deze stellige verklaring der Regering en de daarop gevallene besluiten der Kamer, vermeent de Commissie geen ander voorstel te kunnen doen dan haar verslag te doen drukken en ronddeelen; alsmede te bepalen, dat de door de Regering verstrekte nota van inlichtingen op het adres van W. Bosch, gepensioneerd chef der geneeskundige dienst in Nederlandsch Indië, ter griffie van de Kamer zal worden nedergelegd.

De Commissie bestaat uit de heeren van Hoëvell, Wintgens, van der Poel, Meeussen en Storm van 's Gravesande.

Gedrukt en uitgegeven bij

G. en C. A. van Reyn,

te Rotterdam.